KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА“

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n, KASSR:n TpKK:n ja KALN:n lehti — 17:s vuosikerta ★ Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 101 V. 1937 — Kuusipäivän 5:s päivä — Keskiviikkona toukokuun 5 p:nä

NKP(b):n KK — ”Pravdalle”

Bolshevistinen tervehdys ”Pravdalle” — bolshevistisen puolueen taisteluelimelle, väsymättömälle taistelijalle marxismin-leninismin asian puolesta, bolshevististen traditsioiden uskolliselle suojelijalle — sen mainehikkaana 25-vuotispäivänä.

Leniniläisen ”Pravdan” historia on eroittamattomasti sidottu bolshevismin historiaan. Vuoden 1912 revolutsioonisen nousun aallossa syntyneenä ”Pravda” näytteli huomattavinta osaa taistelussa bolshevismin voimien ja työväenluokan tiivistämisen puolesta, proletariaatin diktatuurin voiton ja sosialismin riemuvoiton puolesta.

NKP(b):n KK on vakuutettu, että ”Pravda” tulee edelleenkin kantamaan korkealla Marxin-Engelsin-Leninin lippua, tiivistäen puolueeseen kuuluvien ja puolueeseen kuulumattomien miljoonaisia joukkoja, auttaen niitä ja kaikkia synnyinmaamme työtätekeviä valtaamaan bolshevismin, johtaen heitä päättävän taistelun tietä kansan vihollisia vastaan — kommunismin voiton puolesta.

NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN PUOLUEEN (BOLSHEVIKIT) KESKUSKOMITEA

Tulinen tervehdys Lenin-Stalinin puolueen bolshevistiselle taisteluelimelle ”PRAVDALLE” sen 25-vuotispäivänä!

Bolshevistisen sanomalehdistön päivänä

Tänään, toukokuun 5 päivä, umpeutuu 25 vuotta siitä, jolloin ilmestyi Leninin ja Stalinin johdolla perustetun bolshevistisen ”Pravdan” ensimmäinen numero. Maailman revolutsioonisin työväenluokka Leninin-Stalinin puolueen johdolla on luonut maailman revolutsioonisimman lehdistön, uusityyppisen lehdistön, bolshevismin voimakkaan lipunkantajan.

Tästä päivästä, tästä toukokuun 5 päivästä, on tullut bolshevistisen lehdistön traditsionaalinen juhlapäivä. Tätä päivää viettää bolshevistinen lehdistö joka vuosi työnsä vakavan ja monipuolisen joukkokatselmuksen päivänä. Sovettilehdistön jokavuotiseen juhlaan osallistuvat sen kymmenet miljoonat lukijat, monilukuinen työläis-talonpoikaiskirjeenvaihtajain armeija ja kymmenet tuhannet lehtityöntekijät. Suuren Sovettiliittomme kaikki kansat osallistuvat erikoisella aktiivisuudella tähän bolshevistisen lehdistön työn jokavuotiseen katselmukseen. Lehdistön päivä kirkkaasti heijastaa bolshevistisen sanomalehdistön ja laajojen joukkojen kiinteää yhteyttä, yhteyttä, joka vuosi vuodelta yhä kasvaa ja voimistuu.

Bolshevistisen puolueen käsissä on sanomalehdistö aina ollut ei ainoastaan mahtava agitatsion ja propagandan väline, vaan myöskin joukkojen järjestämisen väline. Lenin ja Stalin ovat aina kiinnittäneet suurta huomiota sanomalehdistöön. Jo bolshevistisen puolueen luomisen aattona Lenin kirjoitti:

”Sanomalehti ei ole pelkästään kollektiivinen propagandisti ja kollektiivinen agitaattori, vaan myöskin kollektiivinen organisaattori.”

Bolshevistisen lehdistön merkityksestä sanoo toveri Stalin:

”Sanomalehdistö on ainoa väline, jonka avulla puolue joka päivä ja joka tunti puhuu työväenluokan kanssa omalla tarvitsemallaan kielellä. Muita välineitä, jotka yhdistäisivät henkisin langoin puolueen ja luokan, muuta niin taipuisaa koneistoa ei luonnossa ole.”

”Pravdan” perustamisen johdosta kirjoitti Lenin: ”Jokapäiväisen työväenlehden järjestämisellä ovat pietarilaiset työläiset tehneet suuren, voidaan liioittelematta sanoa, historiallisen teon”.

Bolshevistinen ”Pravda” on ollut perustamisensa ensihetkestä alkaen voimakas bolshevismin lipunkantaja. Se suoritti valtavan työn tsarismin aikana joukkojen organisoimisessa bolshevistisen puolueen ympärille ja niiden valmistamisessa ratkaisevaan taisteluun riistäjien kukistamiseksi ja proletariaatin diktatuurin pystyttämiseksi. ”Pravdan” historia on samalla bolshevistisen puolueen historiaa, sillä ”meidän kommunistisen työväenlehdistömme historia on olemukseltaan puolueen historiaa, revolutsion historiaa” (Kirov).

”Pravda” samoinkuin koko bolshevistinen lehdistömme on Leninin-Stalinin puolueen johdolla suorittanut valtavan taistelun kaikenkarvaisia sosialistisen revolutsion pettureita: Trotskia, Zinovjevia, Kamenevia, Rykovia, Buharinia ja heidän kaksinaamaisia kannattajiaan vastaan; puolueen terävimpänä aseena se on nämä kansanviholliset murskannut ja on murskaava jokaisen joka nostaa kätensä puoluetta ja sovettivaltaa vastaan. Bolshevistisen puolueen käsissä on sanomalehdistö sen ”terävin ja voimakkain ase” (Stalin). Leninin-Stalinin puolueen johdolla on bolshevistinen lehdistö tehnyt valtavan työn joukkojen mobilisoimisessa ja organisoimisessa riistäjäluokkien likvidoimiseksi ja sosialismin rakentamiseksi.

”Sovettiyhteiskuntamme on päässyt siihen, että se on jo toteuttanut pääpiirteissään sosialismin, luonut sosialistisen järjestelmän, s.o. toteuttanut sen, jota marxilaiset sanovat toisella nimellä kommunismin ensimmäiseksi eli alemmaksi vaiheeksi. Meillä on jo siis toteutettu pääpiirteissään kommunismin ensimmäinen vaihe, sosialismi”. (Stalin.)

Sosialismin valtavien voittojen rinnalla on kasvanut myös bolshevistinen sanomalehdistö niin määrällisesti kuin laadullisestikin. Sen levikkimäärä on kohonnut kymmeniin miljooniin. Sen asu on muuttunut. Sen etumaisin osa on esikuva periaatteellisesta, kulttuurisesta, sisältörikkaasta ja puoleensavetävästä sosialistisesta sanomalehdestä.

Mutta sanomalehdistömme työssä on myöskin vielä paljon puutteellisuuksia. Siinä käänteessä, joka parhaillaan tapahtuu maamme poliittisessa elämässä Stalinilaisen Konstitutsion voimaanastumisen johdosta, ovat nämä puutteet sitäkin silmiinpistävämpiä. Sanomalehdistön on suoritettava koko työnsä uudestijärjestäminen siten, että se täydellisesti voi suorittaa ne tehtävät, jotka sen edessä ovat. Tätä työn uudestijärjestämistä lehdistön taholta suoritetaan kuitenkin vielä heikosti. Erikoisesti meillä Karjalassa ilmenee tässä suurta jälkeenjääneisyyttä. Emme ole vielä aluelehdissäkään, ja tämä on sanottava ennenkaikkea ”Punaisesta Karjalasta”, saaneet riittävää käännettä aikaan, puhumattakaan rajonilehdistä. Meidän on tänään Sanomalehdistön päivänä, erikoisesti korostettava, että sanomalehdistömme on hitaasti ja liian heikosti suorittanut työnsä uudestijärjestämistä niiden vaatimuksien mukaan, joita sille asettaa Stalinilaisen Konstitutsion voimaanastuminen ja sen yhteydessä tapahtunut vaalisysteemin edelleen demokratisoiminen siinä mielessä, että ei täysin yhtäläiset sovettien vaalit vaihdetaan yhtäläisiin, moniasteiset — välittömiin, avoimet — salaisiin. Liian heikosti suoritamme vielä Stalinilaisen Konstitutsion propagandaa. Emme ole kyenneet suorittamaan lehdistömme palstoilla Stalinilaisen Konstitutsion selvittämistä niin syvällisesti, että voisimme sanoa, että jokainen työtätekevä sen jo tuntee pienempiäkin yksityiskohtia myöten, tietää kuinka tullaan suorittamaan uudet vaalit, tietää mitkä ovat hänen oikeutensa ja velvollisuutensa, jotka ovat säädetyt Stalinilaisessa Konstitutsiossa. Erikoisen huonosti olemme suorittaneet Karjalan ASST:n Konstitutsioprojektin popularisoimista työtätekevien laajojen joukkojen keskuudessa. Huonosti suoritamme myöskin puolue-poliittisten kysymysten käsittelyä.

Sanomalehdistömme on erittäin paljon syyssä siihen, että työntekijämme liiaksi viehättyivät taloudellisiin saavutuksiin, että revolutsiooninen bolshevistinen valppaus heikentyi ja puolue-poliittinen työ työnnettiin taka-alalle. Kritiikki ja itsekritiikki ei ole lehdistömme palstoilla saanut vielä riittävää laajuutta. Tässä suhteessa on niinikään ”Punaisella Karjalalla” paljon korjattavana. Yhteys joukkoihin ei ole myöskään lehtemme taholta riittävän voimakas, josta seurauksena on kirjeenvaihtajaverkoston suppeus ja laadullinen heikkous. Lehtemme levityksen alalla on myöskin vielä paljon epäkohtia, joiden poistamiseen on kiinnitettävä mitä vakavinta huomiota.

Olkoon tämä Sanomalehdistön päivä voimakkaana sysäyksenä mitä nopeammalle koko työmme uudestijärjestämiselle. Tarttukoot kirjeenvaihtajamme ja lukijamme entistä voimakkaammin bolshevistisen kritiikin ja itsekritiikin terävään aseeseen ja sen avulla juurikoon pois työssämme ilmenevät puutteet ja heikkoudet. Olkoon tämä Sanomalehdistön päivä voimakkaana sysäyksenä lehtemme ja laajojen joukkojen välisen yhteyden laajenemiselle ja suurenemiselle. Keskittäkäämme kaikki voimamme siihen, että lehtemme nousisi sille korkeudelle, jota siltä nyt vaatii puolueemme KK:n helmi-maaliskuun pleenumin päätöksien realisointi, jota siltä vaatii koko bolshevistisen lehdistön edessäolevat tehtävät.

Korkeammalle bolshevistisen lehdistön kunniakkaat taistelutraditsionit! Olkoon koko bolshevistisen lehdistön isku entistä terävämpi ja syvällisempi kaikkien vastavallankumouksellisten trotskilaisten bandiittien, tuholaisten, diversanttien ja spionien, kaikkien oikeistoleiristä lähteneitten puolueen ja kansan vihollisten, kaikkien natsionalistien, jotka liittoilevat rajantakaisten vastavallankumouksellisten ja interventtien kanssa, paljastamiseksi ja tuhoamiseksi!

Tulkoon lehdistöstämme entistä voimakkaampi ja terävämpi Leninin-Stalinin puolueen ase taistelussa kommunismin puolesta!

Toveri K. J. VOROSHILOVIN puhe

Pidetty Moskovan Punaisella torilla toukokuun 1 päivänä

Toverit Työläis-Talonpoikaisen Punaisen Armeijan taistelijat, komentajat, polittyöntekijät, insinöörit ja teknikot! Toverit työläiset ja työläisnaiset, stahanovilaiset ja stahanovilais-naiset! Toverit kolhoosnikat ja kolhoosnikkanaiset, sosialististen peltojen mainiot ihmiset! Toverit insinöörit ja teknikot, tiedemiehet ja työntekijät kulttuuririntamalla! Toverit rajantakaisten maiden proletaarit, tervetulleet ja rakkaat vieraamme!

Yleisliittolaisen Kommunistisen puolueen (bolshevikkien) Keskuskomitea ja työläis-talonpoikainen hallitus ovat valtuuttaneet minut tervehtimään ja onnittelemaan kaikkia teitä kansainvälisen työväenjuhlan — Toukokuun Ensimmäisen johdosta!

Toverit! Meidän suuri sovettimaamme, sen monilukuiset kansat tänään juhlivat 20:tta kertaa Toukokuun Ensimmäisen juhlaansa maansa todellisina suvereenisina isäntinä, onnensa kiistämättöminä hallitsijoina.

20:ttä kertaa sovettikansa juhlii Toukokuun Ensimmäisenä historiallista voittoaan vanhasta, kirotusta maailmasta; tsaarien, aatelien, kapitalistien ja kulakkien maailmasta; eksploatatsion, väkivallan, surun ja kyynelten maailmasta.

Jo 20 vuotta ovat maamme kansat, sovettivaltionsa luotuaan, sen turvassa kulkeneet päättävästi, varmoin askelin eteenpäin uuden sosialistisen elämän rakentamisen tietä.

Meidän juhlamme ovat samalla sosialistisen liikkeen tienviittoja. Ja tänään me oikeutetulla ylpeydellä merkitsemme uusia, kiistämättömiä menestyksiä, jotka sosialismi on saavuttanut.

Toinen sosialistinen viisivuotisplaani on täytetty yhdeksän kuukautta ennen määräaikaa.

On rakennettu valmiiksi suuremmoinen kanava, joka yhdistää Volgan Moskova-jokeen.

On tullut valmiiksi ja työskentelee suunnaton määrä erilaisia tuotantolaitoksia — pienistä maatalouskoneiden remonttiverstaista alkaen raskaan industrian jättiläisiin asti.

Suuret ja monipuoliset ovat sovettikulttuurin saavutukset, josta loistavana vahvistuksena ovat sovettisoittajien menestykset kansainvälisissä kilpailuissa Varsovassa ja Brüsselissä.

Luokattoman sosialistisen yhteiskunnan 170 miljoonaa rakentajaa maassamme yhtenäisessä luovassa pyrkimyksessä, Leninin—Stalinin suuren puolueen johtamina, voittaen kaikki ja kaikenlaiset vaikeudet, kulkevat voitosta toiseen.

Joka päivä, joka tunti muuttuu elämämme, muuttuvat, tulevat toisenlaisiksi, paremmiksi, sosialismin kasvattamat sovetti-ihmiset.

Samanaikaisesti muuttuvat, tulevat vielä julmemmiksi, vielä halpamaisimmiksi myöskin sosialismin viholliset, työtätekevän ihmiskunnan viholliset.

Länsi-europalaiset ja muut fasistiset shakaalit siirtyvät sovettimaata, kansaamme, sen hallitusta ja puoluettamme vastaan kohdistetusta panettelusta, yllytyksistä, likaisista sanomalehtijutuista ja villistä roskapuheesta toisiin metoodeihin taistelussa sosialismia vastaan, taistelussa SSSR:ää vastaan. Katalat trotskilais-zinovjevilaiset ja oikeisto-opportunistiset ainekset maassamme, jopa itse bolshevistisen puolueen riveissäkin, osottautuivat kaikkein sopivimmaksi joukoksi, josta ulkomaalainen fasismi värväsi itselleen spioneja, palkattuja murhamiehiä, diversantteja, tuholaisia ja pettureita.

Sovettikansa on suuri kansa. Sen Stalinilainen Konstitutsio on mitä suurin sosialismin voitto, se on todellisten vapauksien charta sovettien maan kaikille rehellisille ihmisille.

Ja puolustaessaan Konstitutsiotaan, suojellessaan sosialistista synnyinmaataan, sovettikansa, sen hallitus tulevat olemaan säälimättömiä viholliselle. Pettureilla ja rajan ylittäneillä, tuholaisilla, spioneilla ja muulla roskalla ei ole eikä voi olla paikkaa ihmisten joukossa, jotka rakentavat uutta valoisaa elämää itselleen ja tuleville sukupolville.

Sosialismin ja Sovettiliiton rajantakaiset viholliset — ne ovat myöskin kansojen välisen rauhan vihollisia, ne ovat myöskin maailman palojen sytyttämisen mestareita. Eivätkö juuri ne tukahduta kokonaisia valtioita ja eivätkö juuri niille ole julkeudessaan kiitollisia Espanjan fasistiset kenraalit, jotka tulella ja miekalla tuhoavat kansaansa ja sen rikkauksia!

Fasismi — se on työläisten ja talonpoikain julmin vihollinen, se on maailmansodan organisaattori.

Fasismi vihaa julmasti ja kiihkeästi työtätekeviä, se on työtätekevien vihollinen.

Fasismi on Sovettiliiton julmin vihollinen.

Ainoastaan mahtava Työläis-Talonpoikainen Punainen Armeija estää fasismin hyökkäämästä sovettien maata vastaan, alkamasta uutta maailmansotaa.

Punainen Armeija on ollut, on ja tulee aina olemaan rauhanvartija koko maailmassa.

Panetelkootpa vihollisemme Punaista Armeijaa kuinka paljon tahansa, sanoen sitä valtausarmeijaksi, joka valmistautuu hyökkäämään naapurivaltioita vastaan, niin kaikki nämä salaviittailut eivät voi peittää sitä tosiasiaa, että fasismi on jo astunut sodan ja interventsion tielle.

”Ota varas kiinni!” — huutaa takaa-ajajilta pakeneva varas. ”Punainen Armeija valmistautuu hyökkäykseen” — huutavat ne, jotka ovat jo hyökänneet ja tuhoavat kokonaisia kansoja.

Ei, Punainen Armeija ei ole olemassa hyökkäystä varten, vaan sitä varten, että se tuhoaa hyökkääjät täydellisesti, juuriaan myöten ja jättämättä niistä jälelle mitään. Te, puna-armeijalaiset, komentajat ja polittyöntekijät, olkaa aina valmiita täyttämään tätä pyhää, historiallista tehtäväämme!

Nuoret taistelijat!

Tänään te vannotte uskollisuutta työläis-talonpoikaiselle hallitukselle, uskollisuutta suurelle kansallenne. Toistakaa minun perässäni valan jokainen sana.

(Tov. Voroshilov lukee valan tekstin, jonka kaikki nuoret puna-armeijalaiset toistavat.)

Toverit puna-armeijalaiset! Onnittelen teitä valan vannomisen johdosta hallituksellemme, koko sovettikansalle ja sosialismin asialle.

Minä tiedän, että te, suuren äitimme — synnyinmaamme — lapset tulette olemaan mainehikkaan Punaisen Armeijamme arvokkaita taistelijoita, tulette väsymättömästi, paljon ja hyvin opiskelemaan, tullaksenne kyvykkäiksi, tietoisiksi, poliittisesti kypsyneiksi ja uljaiksi sotureiksi.

Eläköön suuri sovettimaa ja sen ihmeellinen kansa!

Eläköön Työläis-Talonpoikainen Punainen Armeija — rauhantuki koko maailmassa!

Eläköön mahtava Leninin-Stalinin puolueemme!

Eläköön koko maailman työtätekevät ja Espanjan sankarillinen kansa, joka taistelee uljaasti riippumattomuutensa ja vapautensa puolesta!

Eläköön ystävämme ja kansojen johtaja suuri Stalin!

Hurraa!

(Hurraa-huutoja, ”Internatsionale”, kunnianlaukaus tykeillä.).

Gaziettoin pruazhniekku päivy

On täydynyh kaksikymmen vuottu siitpäi, konzu muailmah diäviihes gaziettu ”Pravdan” ezmäine nomer, kudai on luodu meijän partien utshiteljat i vozhdjat Lenin i Stalin. Kaksikymmen kolme vuottu on mennyh siitpäi, konzu 5 päivänny maijankuudu vuonnu 1914, gazietan ”Pravdan” diävivymizen toizennu vuozipäivänny boljshevikat pruaznuittih ezmäine kerdu gaziettoin pruazhniekku päiviä. Vuonnu 1922 apreljankuus XI part’sezdu luadi reshenien: luadie kymmenendenny vuozi päivänny gaziettu ”Pravdan” diävivymizes muailmah, gaziettoin pruazhniekku päiväkse kaikes meijän muas. Siitpäi zavodien myö pruaznuitshemmo joga vuozi gaziettoin pruazhniekku päiviä.

Gaziettu ”Pravda” on igrainnuh ylen suurdu roolie eri etupoil meijän boljshevitskoin partien istories.

Lenin naprimer jo vuonnu 1922, konzu meijän muas pruaznuitshimmo gaziettu ”Pravdan” diävivymizen kymmenetty vuozipäiviä kirjutti: ”Kymmenvuodine jogapäiväizen gazietan jubilei. Boljshevitskoi gaziettu, kudai izdavaitsheh Rosies ... Vai kymmene vuottu vaste on siitpäi mennyh. A dieloloin matkuandan mugah i borjban mugah on eletty sil aijal nenga sadu vuottu”. (Lenin sotshineniet tom XXVII str. 292.) A miittuine muutos i miittuine ruado borjban alal i meijän eländän alal, on luajittu täh päih mennes, konzu, gaziettu ”Pravda” täyttäy kaksikymmen viizi vuottu siitpäi konzu sen ezmäine nomer diäviihes muailmah.

No meijän gaziettoin lugu kahtenkymmenen viijen vuvven aigah on lizhävynnyh ylen äijäl.

Gaziettoin pruazhniekku päivy on suuri polititsheskoi kampanij. Meijän boljshevitskoit gazietat, ollah ruadajien gazietat.

Meijän gazietoil kui i itshe kommunistitsheskoil partiel on yksi i ainut tseeli — ruadairahvahan tseeli. Meijän gaziettoin dorogu on kommunistitsheskoin partien dorogu. A täspäi tulou se, shto meijän ruadairahvas ylen äijäl ljuubitah gaziettoi, gazietat ollah omat ruadairahvahien gazietat.

No ku otammo burzhuaznoit gazietat i katshommo niilöin stranitsoi, to näimmö, shto nämät ei olla itshe ruadajih nähte, a net ollah burzhuloih näh i net kielastetah joga sanal i sil kielahuol i eletäh. Ennen tsarskois Rosies gaziettu oli burzhuloin oruudij i sikse sidä rabotshoit ei ljuubittugi. Se kielasteli i vedi nenäs rahvastu. Se puolisti burzhuloin i pomeshiekkoin vygodoi. Lenin täs dielos sanoi, shto burzhuaznoi gaziettu ei ole muudu ni midä kui rahvahan kielastus i tämän kavoti burzhuit, kielahuon kavoti, tahtotah kerätä rahvas oman itshen ymbäri. Tämä kielahus oli äijiä kerdua pahembi mustua maduo i politseiskoin jälles ajamistu. ”Varrastajat, publitshnoit muzhikat, myönnyvynnyöt kirjumiehet, — vot siit on burzhuaznoloin gaziettoin ”suuri pressu”. — Nengoman lyhyön harakteristikan andoi burzhuaznoil gazietoil V. I. Lenin.

Burzhuaznoit gazietat fabrikuijah ”obshtestvennoi mnenii” burzhuloin poljzah kaiken moizil magieloil, kielahil sanoil. I tämän moizennu ongi juuri burzhuaznolois mualois se dielo konzu hyö pajistah ”petshatoitshuksen vällyydes”. Tozi dielos pidäy sanuo, shto petshatoitshuksen vällytty muailmas ei olluh enne Oktjabrjskoih revoljutsiessah. Enne suurdu Oktjabrjskoidu revoljutsiedu petshatoitshuksen vällys oli vai bohatihstoh näh.

Heilj oli pravat ostua i myvvä gazietat i gaziettoih kirjuttajat. Heilj oli annettu välly pidiä käis koit i paperit zdaniet. Nengoine oli burzhuaznoloin gaziettoin vällys i kudai viegi nygöi on kapitalistitsheskolois mualois.

Lenin kirjutti: shto ”Deisviteljnoikse svobodnoikse i ravnoikse tulou se porjatku, kuduadu stroitah kommunistat i kuduan kavoti ei tule vozmozhnostie bohattuo toizen nishkal ajamizen kavoti, ei tule prjamoidu eigo kosvennoidu objektivnoidu vozmozhnostie alistua gaziettu dengu vlastin ual ...” Meilj on tipografiet, bumuagu fondat rahvahan — ruadajien käis. No sihesäh kuhesah net oldih burzuloin käzis, siihesäh gazietat oldih i olláh burzhuaznolois mualois kielastus välineenny.

Endizes tsarskois Rosies, vuonnu 1913 petshatoittih kaikie 859 eri nimisty gaziettua. Niilöin tirazhu oli 2 miljonua 700 tuhattu palua.

A vuonnu 1936 Sovetskois Sojuzas vypuskaitshih piäl 9 tuhanden eri nimizie gaziettoi, kudamien tirazhu oli piäl 37 miljonan palan. Täspäi näimmö, shto meilj Sovetskois Sojuzas verrattunu vahnah Rosieh gaziettoin lugu kazvoi yksitostu kerdua.

Endizes tsarskois Rosies suurembi tshura gazietois petshatoittih Moskovas i Piiteris, sen sijah kui nygöi meilj on rajonnoit, zavodstskoit i kolhoznoit gazietat. A tämän lizhäkse meilj on stennoit gazietat. Ken kirjuttau meijän gaziettoih i stengaziettoih? Niih kirjutetah itse meijän ruadairahvas. Meijän muas on piäl kolmen miljonan rabseljkoran. Nengostu vägie ni yksi burzhuaznolois mualois ei omua. Tämä on vozmozhnoi vai meilj sovetskois sojuzas.

Vuozinnu 1912—1913 boljshevitskoloin gaziettoin puoles seizottih suat i tuhannet rahvas joukot, a nygöi meijän boljshevitskoloin gaziettoin puoles seizotah miljonat sovetskoit rahvas, miljonat lugijat i miljonat kylän i linnan korespondentat, kudamat kirjutetah meijän gaziettoih.

Tänä vuon myö gaziettoin pruazhniekku päivän otammo vastah istoritsheskois obstanovkas, konzu meijän muas on tulluh istoritsheskoi kiännös polititsheskois elaijas, aijal konzu myö elämmö jo Stalinskoin Konstitutsien mugah i siitpäi nostah uvvet zaduatshat, kudamat meilj on opredelinyh ylen seljväh jälgimäine VKP(b) Tsentraljnoin Komitetan plenum. Täs plenumas i tov. Stalinin dokluadas on kaikkie suurembi vnimanii kiinitetty niih zaduatshoih, kudamat tänäpäi vie ollah reshimättäh, a täspäi tulou se, shto meijän gaziettoin täydyy tozhe perestrojie oma ruado. Gaziettoin i gaziettoin kadroin pidäy seizuo niilöin suurin zaduatshoin tazol, kudamat on azetettu stalinskoil epohal. Kaikkien gaziettoin, zavodien tsentraljnolois gazietoispäi, loppien zavodskoloih i kolhoznoloih gaziettoih, — pidäy ottua hyvin vastah perevybornoi kampanii. Gaziettoin pidäy nostua muga agitatsionoi i propagandu ruado, shtobi sovettah ei piäzis ni yksi ruadairahvahan vihamies. Meijän gazietoil tulou suaha parembakse agitatsionnoin propaganditskoin ruavon luadu.

Meijän gaziettoin kavoti tulou vediä nägyvih oshibkat i nedotshotat, kudamat meshaijah meijän ruaduo. Gaziettoin kavoti tulou viijä boljshevitskoidu kritikkua i samokritikkua. Andua meijän parahien ruadajien opytty toizil ruadajil. Kazvattua meijän joukkoloi kuljturno i polititsheski opastua heidy tundemah boljshevizmu.

Tänä vuonnu gaziettoin pruazhniekku päivy tulou matkuamah lozungan ual — lujittua gaziettoin yhteys rahvahankel, kehittiä boljshevitskoidu kritikkua i samokritikkua, nostattua gaziettoin revoljutsionnoidu bditeljnostie...

Gaziettu on samokritikan orudii i täspäi johtuu se, shto meijän vie kerdu tulou sanuo tverdo, shto ilmai yhteytty joukkoloinkel, rahvahankel gazietal ei voi olla potshi ni miitutttu znatsheniedu.

Gaziettoin pruazhniekku päivy on kaikkien sotsializman strojijoin, rahvahan pruazhniekku. Gaziettu, suamoi paras aparuattu kuduan avul meijän partie joga päiviä pagizou rahvahankel. Ylembäksi nostammo boljshevitskoin partiinostin znuamjan meijän gazietois.

KUVASSA: ”Pravdan” toimituksen talo (”Pravdan” katu), Moskova. Foto **Oleinikin.** (Sojuzfoto).

Painovapautemme numeroissa

● Vuonna 1913 ilmestyi tsaari-Venäjällä 859 sanomalehteä. Sovettiliitossa ilmestyi viime vuonna 9.250 eri sanomalehteä.

● Viime vuonna ilmestyi Liitossa 1974 tehdaslehteä, 2.142 sovhoosien ja KTA:n lehteä ja 239 korkeakoulujen lehteä.

● V. 1929 oli sanomalehtien päivittäinen painosmäärä Sovettiliitossa 12,5 milj. kappaletta. Liiton sanomalehtien päivittäinen painosmäärä oli v. 1936 — 37.971.000 kappaletta.

● Tsarismin ”loistovuonna” — v. 1913 painettiin Venäjällä päivässä 2.700.000 kpl. sanomalehtiä.

● Jo v. 1932 sivuutti SSTL:n lehtien painosmäärä Amerikan lehtien painosmäärän.

● Jo v. 1927 saavutti Sovettiliitto ensimmäisen paikan maailmassa kirjojen julkaisun alalla.

● XIX vuosisadan kuluessa julkaistiin tsaari-Venäjällä 250.000 nimikettä kirjoja. Sovettivallan olemassaolon 18 vuoden aikana, v. 1935 saakka julkaistiin Liitossa yli 480.000 nimikettä kirjoja.

● V. 1913 julkaistiin tsaari-Venäjällä 86,7 miljoonaa kirjaa (ilman kalentereja). V. 1936 julkaistiin SSTL:ssä 571,1 miljoonaa kirjaa.

● Seitsemässä liittotasavallassa ilmestyi v. 1936 kirjoja, sanomalehtiä ja zhurnaaleja 99 eri kielellä.

● Ennen vallankumousta ilmestyi Karjalassa kaksi sanomalehteä — ”Olonetskije gubernskie vedomosti” ja ”Olonetskoje utro”.

Tällä hetkellä ilmestyy Karjalassa kolme aluelehteä, 19 rajonilehteä ja 12 tuotantolaitosten lehteä.

Karjalan sanomalehtien yhteinen painosmäärä on lähes 70.000 kappaletta.

Kuinka "Pravda" syntyi

(Historiallisia tietoja)

KUVASSA: "Pravdan" ensimmäinen numero huhtikuun 22 päivältä (toukokuun 5 päivältä) v. 1912. Foto **Oleinikin** (Sojuzfoto)

Vuoden 1905 revolutsion tappion jälkeen tullut taantumus tukahdutti legaalisen bolshevistisen lehdistön. Mutta jo vuoden 1910 loppuun mennessä työväenliikkeen elpymisen yhteydessä bolshevikit alkoivat Pietarissa julaista jokapäiväistä sanomalehteä "Zvezda".

Vuoden 1911 kesällä, kun "Zvezda" oli pakoitettu 25-nnenteen numeroon väliaikaisesti keskeyttämään ilmestymisensä, alettiin Pietarin työläisten keskuudessa käsitellä kysymystä jokapäiväisen työväenlehden julkaisemisesta. Vuoden 1911 syksyllä "Zvezda" alkoi jälleen ilmestyä ja ryhtyi johtamaan kamppailua työväen joukkolehden julkaisemisen puolesta.

Jokapäiväisen työväenlehden perustamista koskevan kysymyksen **alotteentekijöinä** olivat itse **työläiset**. Siihen aikaan Pietarissa kerättiin työläisten keskuudessa varoja Työväentalon rakentamiseen. Työväentalon rakentamiskysymys nostettiin leipuri Boris Ivanovin kirjoituksessa. Hän kirjoitti, että suureen taloon, joka on rakennettu työläisten varoilla, voidaan keskittää proletariaatin kaikki ammatilliset ja kulttuuri-valistusjärjestöt.

"Zvezdassa" ja ammattiliittojen lehdissä vilkkaasti käsiteltiin tätä projektia. "Zvezdan" numerossa 33 esiintyi B. Ivanovin ehdotusta vastaan työläinen L. Germanov. Hänen kirjeessään, jonka otsikkona oli "Työväentalo vaiko työväenlehti?", todistettiin, että tämän talon rakentaminen ei ole nyt ajanmukaista.

> "Eikö olisi parempi — kysyi L. Germanov — suunnata energia työläisten jokapäiväisen sanomalehden luomiseen?.. Sanomalehti ei ole palatsi. Kun se lakkautetaan Viipurin puolella, niin me siirrämme toimituksen Vasilevskij Ostroville... Pankaa liikkeelle koko energianne, ja sanomalehti tulee perustetuksi aivan lähimpinä aikoina".

Vastaukseksi tähän ehdotukseen leipuri Boris Ivanov julkaisi uuden kirjeen, jossa hän puhui, että voidaan samanaikaisesti perustaa sekä Työväentalo että työläisten sanomalehti. Tämän kysymyksen johdosta "Zvezdan" sivuilla esiintyneiden enemmistö tuli siihen johtopäätökseen, että varoja ei kannata hajoittaa ja että nykyisissä olosuhteissa on perustettava ainoastaan sanomalehti.

Itseinsä työläisten **päätöksestä** Työväentaloon kerätyt varat luovutettiin sanomalehden fondiin. "Zvezdan" sivuilla systemaattisesti julaistiin selostustietoja työväen kopekkojen keräämisestä jokapäiväistä sanomalehteä varten.

Itse työläiset **käsittelivät** myöskin tulevan **sanomalehtensä** suuntaa. Heidän kirjeissään, jotka julaistiin "Zvezdassa", sanottiin, että työväensanomalehden tulee ajaa samanlaista bolshevistista suuntaa kuin "Zvezdan", sen on oltava "ankaralla luokkakannalla", oltava todellinen marxilainen sanomalehti.

Päätös välttämättömyydestä ryhtyä Pietarissa julkaisemaan työväen jokapäiväistä joukkolehteä tehtiin Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Yleisvenäläisessä konferenssissa, joka pidettiin V. I. Leninin puheenjohdolla Pragissa tammikuun 5—17 päivinä v. 1912.

Vuoden 1912 helmikuussa pidetyssä "Zvezdan" työntekijäin kokouksessa käsiteltiin jokapäiväisen sanomalehden julkaisemisen teknillisiä kysymyksiä. N. G. Poletajeville annettiin tehtäväksi saada lupa sen julkaisemiselle.

Vuoden 1912 helmikuussa oli Pietarissa koolla työväen 9 ammattiliittoyhdistyksen edustajien suuri kokous. Tämän kokouksen resolutsiossa kirjoitettiin:

> "9 ammattiliittoyhdistyksen edustajat tervehtivät sanomalehden "Zvezdan" marxilaista työtä jokapäiväisen työväenlehden alotteen tekemisessä ja järjestämisessä, lehden, joka on luokkakannalla ja pyrkii ajamaan työväen joukoissa johdonmukaisen marxismin aatteita".

Vuoden 1912 huhtikuussa syntyivät kaikki olosuhteet "Pravdan" ilmestymiselle. Ljenan verilöylyn vaikutuksesta työväenjoukot lähtivät liikkeelle. Ympäri maata vyöryi poliittisten lakkojen mahtava aalto protestin merkiksi Ljenan verilöylyä vastaan. Näinä revolutsioonisen nousun päivinä suuresti lisääntyi työläisten lahjotusten virtaaminen "Pravdan" julkaisemista varten. Kun vuoden 1912 maaliskuussa oli 76 ryhmäkeräystä työläisten keskuudessa sanomalehteä varten, niin huhtikuussa niitä oli jo 227. Tämä "Pravdaa" varten työläisten suorittamien keräysten kasvu osoitti "huhti-toukokuun päivien koko merkityksen, **käänteen päivinä**. Pimeydestä valoon, passiivisuudesta aktiivisuuteen, yksilöiden toiminnasta joukkojen toimintaan... **juuri** työläisten **huhtikuun nousu** loi työväen sanomalehden "Pravdan" (**Lenin** "Yhteenvedot puolivuotisesta työstä". Kootut teokset, XVI nide, siv. 45—55).

Menshevikit ja heidän mukanaan kulkenut kansan vannoutunut vihollinen Trotskij kävivät kiihkeätä taistelua "Pravdaa" vastaan. Menshevikit tekivät yrityksen organisoida keräyksen "puolueettoman" sanomalehden "Lutshin" julkaisemista varten, ja trotskilainen ryhmä valmistautui julkaisemaan puoluevastaista aikakauslehteään "Borjba". Työläiset eivät heitä tukeneet. Kun bolshevistinen "Pravda" perustettiin työläisten kopekoilla ja viisikopekkaisilla, niin menshevistiseen sanomalehteen "Lutsh" tulivat lahjoitukset kapitalisteilta ja pieneltä etuoikeutetulta osalta työntekijöitä, jotka matelivat isäntiensä edessä. Bolshevikit valtasivat työväenluokan enemmistön. "Pravdan" julkaisemista tuki kaikki etumainen ja revolutsiooninen, mitä työväenluokassa oli. "Pravdan" ilmestymisen ensimmäisenä vuonna keräykset sen julkaisemiseen antoivat 9.334 ruplaa 49 kopekkaa. Näistä rahoista olivat työläisten ryhmät keränneet 79,9 prosenttia, intelligenssin ryhmät 20 prosenttia, talonpojat 0,1 prosenttia. Näinollen "Pravda" oli todellinen työväen lapsi.

> "Kun legaalinen bolshevistinen "Pravda" syntyi — kirjoitti sittemmin V. I. Lenin — sen takana seisoivat kymmenet ja sadat tuhannet työläiset, jotka kopekkakeräyksillään saivat voiton sekä tsarismin sorrosta että sosialismin pikkuporvarillisten pettureiden, menshevikkien kilpailusta".

Viimein, huhtikuun 10 päivänä "Zvezda" julkaisi ilmoituksen siitä, että huhtikuun 15 päivästä lähtien alkaa ilmestyä jokapäiväinen työväenlehti "Pravda". Huhtikuun 12 päivänä "Zvezda" antoi ilmoituksen sen tilausten vastaanottamisesta.

Huhtikuun puolivälissä pidettiin Valtion duuman deputaatin N. G. Poletajevin asunnossa suurimerkityksellinen neuvottelu, johon osallistuivat puolueen KK:n jäsen I. V. Stalin, N. S. Oljminskij, N. M. Baturin, I. Pokrovskij ja N. G. Poletajev. Tässä neuvottelussa käsiteltiin "Pravdan" julkaisemiseen liittyviä tärkeimpiä kysymyksiä, hyväksyttiin sanomalehden platformu ja siinä myöskin suunniteltiin "Pravdan" ensimmäisen numeron plaani.

Aivan "Pravdan" organisoimisen alusta lähtien Lenin ja Stalin mitä elävimmin ja välittömimmin osallistuivat sen johtoon. On kylliksi osoittaa, että vuoden 1912 aikana "Pravdassa" julaistiin V. I. Leninin 24 kirjoitusta. Toveri Stalin otti itselleen "Pravdan" toimituksen johtamisen sanomalehden ja bolshevistisen puolueen kaikkein tärkeimpänä hetkenä — likvidaattoriutta vastaan käydyn taistelun ja valtion IV duuman kaudella. "Pravdan" leniniläis-stalinilaisen johdon ansiosta se nopeasti valloitti rajattoman luottamuksen työväenjoukkojen keskuudessa ja menestyksellä kehitti taistelua puolueen puolesta, työväenluokalle vihamielistä virtausta — likvidaattoriutta vastaan.

Vuoden 1912 huhtikuun 22 päivä (vanhan ajanlaskun mukaan) oli työläisten suuren juhlan päivä. Tuona päivänä ilmestyi Pietarissa, Ivanovskajan kadun talossa N:o 14 sijainneessa kirjapainossa kello 10 aikaan aamulla "Pravdan" ensimmäinen numero. Sen painos oli 60 tuhatta kappaletta. Numeron hinta oli 2 kopekkaa.

Alusta loppuun saakka "Pravdasta" tuli todellinen joukkolehti. Sen ensimmäiset numerot allekirjoitti lehden latoja N. J. Jegorov, joka otti itselleen toimitusvastuun sensuurin edessä. "Pravdan" sivut täytettiin ainehistolla työväen elämästä. Jokaisen poliittisen tapahtuman se yhdisti työväenluokan intresseihin. Kuvaavia ovat sen aikaisten osastojen nimet "Pravdassa": "Työväenliike", "Tehtailla", "Lakot", "Kirjaltajain keskuudessa", "Rakennustyöläisten keskuudessa", "Kauppa-apulaisten keskuudessa" jne. "Pravda" julkaisi runsasta ja monipuolista työväenkroniikkaa. "Pravdassa" laajasti valaistiin valtion IV duuman vaaleja, taistelua menshevikkien ja likvidaattorien poisajamiseksi vakuutusyhdistyksistä, lakkoja jne.

"Pravdan" ympärille kasvoi kokonainen pravdalaisten virtaus. Sillä oli työläiskirjeenvaihtajakaaderinsa monissa tuotantolaitoksissa. Heti ensimmäisessä numerossa, kirjoituksessa "Päämäärämme", "Pravdan" toimitus ilmoitti siitä, että itsensä työläisten on kirjoitettava lehteen.

> "Me haluaisimme — kirjoitti "Pravdan" toimitus — että työläiset eivät rajoittuisi yksistään myötämielisyyteen, vaan aktiivisesti osallistuisivat lehtemme hoitamiseen. Älkööt työläiset puhuko, että he ovat kirjoittamiseen "tottumattomia": työläiskirjallisuuden teraattorit eivät putoa valmiina taivaasta, he muokkaantuvat vain vähitellen, kirjallisen työn kulussa. On vain rohkeammin tartuttava asiaan: kerran-pari kompastut, mutta sitten opit kirjoittamaan..."

"Pravdan" toimitus useita kertoja toisti kutsunsa työläisille kirjoittaa sanomalehteen:

> "Toimitus pyytää provinssilukijoita, jotka asuvat tehdasrajoneissa, lähettämään kirjoituksiaan paikallisesta elämästä".

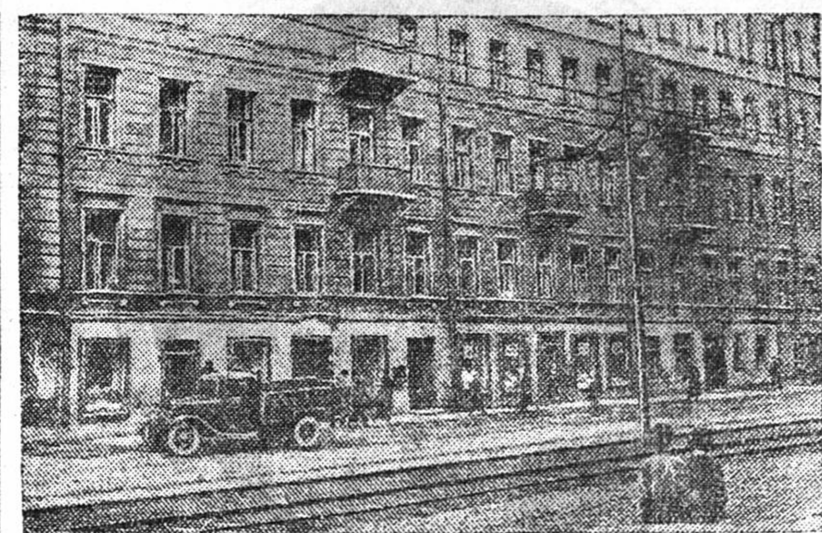
Työläiset lämpimästi vastasivat näihin kutsuihin.

V. I. Lenin antoi erikoisen arvon työläisten välittömälle osanotolle sanomalehden luomiseen ja johtamiseen. "Pravdan" numeroissa 78—81 (heinäkuun 29 p. — elokuun 2 p. v. 1912) julaistiin Leninin kirjoitus "Yhteenvedot puolivuotisesta työstä", jossa hän seuraavalla tavalla määritteli työläisten avulla "Pravdan" luomisen historiallisen merkityksen:

> "Jokapäiväisen työväenlehden järjestämisellä ovat pietarilaiset työläiset tehneet suuren — voidaan liioittelematta sanoa — historiallisen teon... "Pravdan" perustaminen pysyy huomattavana todistuksena Venäjän työläisten tietoisuudesta, energiasta ja tiiveydestä".

Syvällisen arvion vanhan "Pravdan" työstä antoi toveri Stalin kirjoituksessaan "Pravdan" kymmenvuotispäivälle":

> "...vanhan "Pravdan" sitkeä ja itseuhrautuva työ huomattavassa määrin valmisti ja joudutti tätä voittoa likvidaattoreista. Tässä mielessä vanha "Pravda" epäilemättä oli Venäjän proletariaatin tulevien mainehikkaiden voittojen ennustaja" ("Pravda" N:o 98 v. 1922).

Talo N:o 33 Maratin kadulla (ent. Nikolajevskajalla) Leningradissa, jossa v. 1912 painettiin "Pravdan" ensimmäinen numero. Foto Janovin. (Sojuzfoto)

Revolutsiooniset lehdet ulkomailla

Bolshevistisen lehdistön päivä on koko maailman revolutsioonisen lehdistön taistelukatselmus.

Revolutsiooniset lehdet kapitalistisissa maissa ilmestyvät erikoisen raskaissa oloissa. Niiden julkaiseminen ja levittäminen vaatii revolutsiooniselta proletariaatilta suuria uhrauksia ja raskasta taistelua. Mutta siitä huolimatta tämä lehdistö kasvaa ja voimistuu — jopa fasistisissakin maissa revolutsiooninen lehdistö voimakkaasti kasvaa.

V. 1935 Berlinissä (Saksa) "Rote Fahnen" (Saksan kommunistisen puolueen johtava lehti) lisäksi ilmestyi 110 kommunistista, pääasiassa tehdaslehteä. "Rote Fahnen" painos on noin 100 tuhatta. Se painetaan ohkaselle paperille, joten se sopii hyvin pieneen tilaan. Pieneen matkalaukkuun voi sitä sijoittaa useita tuhansia kappaleita. Sen levittämisestä kiinnisaadut henkilöt joutuvat moniksi vuosiksi pakkotyöleireille ja saavat usein jopa kuolemantuomionkin. Jokaisessa numerossa lehti mobilisoi lukijoiden huomion valppauteen. Siinä on kirjoitettu: "Lukija! Älä ilmianna sitä, jolta sinä lehden sait". Lehden levittäminen on monimutkainen ja vastuunalainen tehtävä.

Työläiset suurella mielenkiinnolla odottavat "Rote Fahnen" ilmestymistä. He kirjoittavat siihen taistelukokemuksistaan tehtaallaan. Lehti osoittaa työläisille, miten on käytävä taistelua vapauden puolesta — fasismia vastaan, osoittaa, miten työläisten voimiensa järjestämiseksi on hyväkseen käytettävä jokainen pieninkin legaalinen mahdollisuus. Lehti luo yhteisrintamaa fasismia vastaan. Se osaa antaa aikanaan loosungin, joka nopeasti leviää työläisten keskuuteen. Esim. elintarpeiden riittämättömyyden ja jonojen johdosta lehti antoi tunnuksen "Voita tykkien asemesta". Tämä tunnus kulovalkeana levisi työväenluokan keskuuteen.

"Rote Fahne" kutsuu Saksan työläisiä taisteluun sosialistisen Saksan puolesta.

Suuri menestys kommunistisella lehdistöllä on RANSKASSA. Ranskan kommunistisen puolueen johtava lehti "Humanite" ilmestyy keskimäärin 260.000 kappaleen painoksena. Eräinä päivinä sen painos nousee jopa 400 tuhanteen. Levikin laajuuteen nähden sillä on ensimmäinen paikka Parisin poliittisista lehdistä. "Humaniten" lisäksi ilmestyy suuri määrä pienempiä lehtiä ja aikakauslehtiä.

Kasvaa ja lujittuu myöskin KIINAN bolshevistinen lehdistö. Siellä ilmestyy joukko aikakausjulkaisuja ja lehtiä — erikoisen paljon ilmestyy tehdaslehtiä. Erikoisesti leviää lehtiä ja lentolehtiä niissä rajoneissa, joissa jatkuvasti käydään parttisaanitaisteluja.

ITÄVALLAN työläisten jakamattoman suosion on vallannut Itävallan kommunistisen puolueen päälehti "Rote Fahne". Se ilmestyy säännöllisesti ja sen painos leviää työläisten keskuuteen viimeistä numeroa myöten. Lisäksi ilmestyy useita satoja alue- ja tehdaslehtiä.

Suuri vaikutus joukoissa on ammattiliittojen lehdistöllä. "Punainen ammattiliittotyöntekijä" ilmestyy 20 tuh. painoksena. Lisäksi ilmestyy yli 20 ammattiliittolehteä, joiden yhteinen painosmäärä tekee 40 tuh.

Laajasti leviää nuorisoliittolehdistö ja SSSR:n ystävien liiton lehti "SSSR:n ystävä".

* * *

Ei vankilat, keskitysleirit, ei kidutukset eikä ampumiset voi pysäyttää rajantakaisen kommunistisen lehdistön vaikutuksen kasvua. Kaikissa maissa kommunistinen lehdistö pitää korkealla Kominternin lippua. Se lehdistö takoo ja mobilisoi yhteisrintamaa taisteluun kapitalismin hyökkäystä, fasismia ja sotaa vastaan.

Nälän, työttömyyden, vangitsemisien, vainojen ja työväenluokkaa vastaan kohdistetun hyökkäyksen oloissa rajantakaiset työläiset viettävät lehdistön päivää.

Bolshevistisen lehdistön voima — se on Leninin—Stalinin puolueen — voittamaton voima, puolueen, joka vie joukot lopulliseen voittoon kapitalismista koko maailmassa.

N. KRUPSKAJA

Miten "Pravda" luotiin

("Pravdan" 25-vuotispäiväksi)

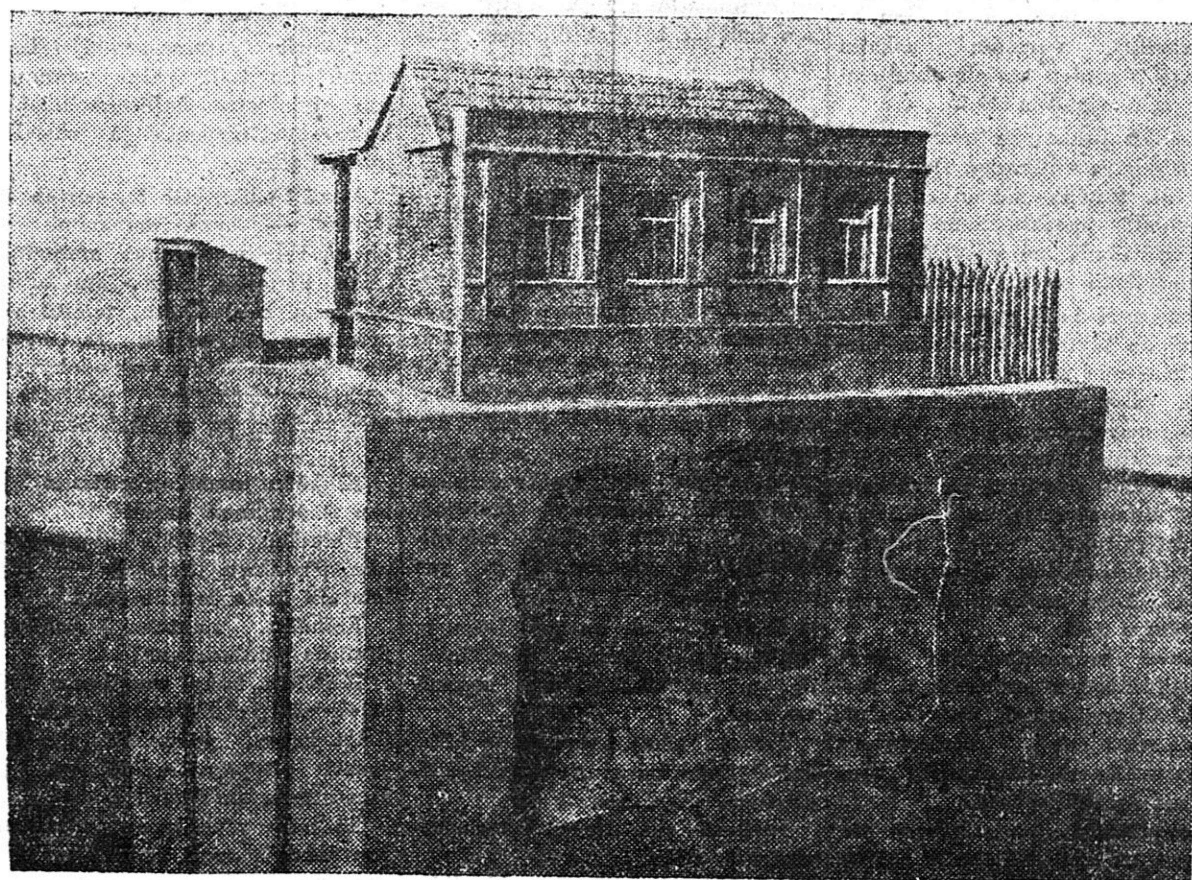
Aivan vallankumouksellisen toimintansa alusta alkaen Lenin puhui, että jokaisesta vallankumouksellisesta, joka on tutkinut ja ymmärtänyt Marxin oppia, pitää tulla **propagandisti,** siirtää tietojaan toisille. Hänen on seurattava, mikä kuohuttaa joukkoja, osattava yhdistää teoria käytäntöön, valaista työläisiä kuohuttavia kysymyksiä marxilaiselta, vallankumoukselliselta kannalta, osoitettava, miten yhteisvoimin voidaan poistaa elämän raskaat puolet, miten taistella uuden, valoisan elämän puolesta, sosialismin puolesta. Jokaisen marxilaisen revolutsioneerin, opetti Lenin, on oltava **agitaattorina ja organisaattorina.**

Leninin työskentely Pietarissa v.v. 1894—1895 oli näyte tällaisesta marxilaisen revolutsioneerin toiminnasta. Mutta sen ajan olosuhteissa, jolloin poliisi seurasi joka askelta, työ oli sangen suppeata ja se asetti erikoisen selvästi välttämättömyyden harjoittaa **propagandaa ja agitatsiota painetulla sanalla.** Välttämättömyys valaista jokapäiväisen elämän kysymyksiä vaati **periodisen äänenkannattajan,** s.o. sanomalehden julkaisemista. 90-luvun vuosina ei tietenkään ollut minkäänlaista mahdollisuutta julkaista legaalisesti sanomalehteä, joka oli vallankumouksellisen marxismin hengen läpitunkema. Lenin yritti yhdessä toveriryhmän kanssa perustaa Pietarissa maanalaisen sanomalehden "Rabotsheje delo", mutta sen julkaisemisen ehkäisi toimituksen ja sitten myöskin kirjapainon murskaaminen.

Myöhäisemmät yritykset julkaista Venäjällä maanalaisia sanomalehtiä osoittivat, että ei voitu turvata vähänkään pysyväistä toimitusta eikä ilmestymistä määräaikoina. Ja vuonna 1900 Lenin matkusti ulkomaille, järjestääkseen siellä yhdessä "Työn vapautuksen" ryhmän ja tovereiden käytännönmiesten kanssa oikealla tavalla perioodisen, vaikkapa kerrankin kuukaudessa ilmestyvän sanomalehden johtamisen ja julkaisemisen. Tällaiseksi sanomalehdeksi — puoluelehdeksi — muodostui "Iskra".

Eräässä ensimmäisissä kirjoituksissaan "Iskrassa" — "Mistä alettava?" — Vladimir Iljitsh kirjoittikin, että sanomalehti on kollektiivinen propagandisti, agitaattori, organisaattori. Annettiin leniniläiset perusasenteet: **mitä** nimenomaan on propageerattava, minkä puolesta agiteerattava, **miten** organisoitava. Ja heti kun 'Iskran" toimitus muodostui menshevistiseksi, Iljitsh poistui siitä.

Vasta vuoden 1905 vallankumous teki mahdolliseksi jokapäiväisen bolshevistisen legaalisen sanomalehden ilmestymisen. Tällainen sanomalehti oli "Novaja zhizn" ja sen sijalle vaihtuneet "Volna", "Vperjod", "Eho". Mutta nämä sanomalehdet eivät vielä olleet läheskään sellaisia, minkälaisina Lenin tahtoi ne nähdä, — ne olivat vielä heikosti yhteydessä joukkojen kanssa. Vuoden 1905 vallankumouksen jälkeen alkaneina taantumusvuosina ei ollut legaalisia bolshevistisia sanomalehtiä.

Harjkovin pioneerien ja lokakuulaisten palatsin Stalinin huoneeseen on asetettu illegaalisen bolshevistisen kirjapainon maketti. Tällaisen kirjapainon tov. Stalin järjesti v. 1903 Tiflisin syrjäkaupungille. Kirjapainoon päästiin ainoastaan kaivon kautta.

KUVASSA: Illegaalisen bolshevistisen kirjapainon maketti. Foto **D. Muljartshukin.** (Sojuzfoto)

Vasta aivan v. 1910 lopulla perustettiin "Zvezda", jonka toimitukseen kuului sekä bolshevikkeja että plehanovilaisia. "Zvezda" ei ollut oikea taistelulehti, siinä julkaistiin etupäässä vain teoreettisia kirjoituksia. Tällaisena se pysyi kesään v. 1911 asti. Syksyllä "Zvezda" (lakkauttamisen jälkeen sen nimeksi tuli "Nevskaja Zvezda") muodostui jo puhtaasti bolshevistiseksi sanomalehdeksi. Tätä edisti kohoamaan alkanut työväenliike ja sen yhteydessä taistelun kärjistyminen likvidaattoriutta vastaan. Mutta kuitenkaan "Zvezda" ei ollut läheskään sellainen sanomalehti, millaisena Iljitsh tahtoi sen nähdä. Hän tahtoi, että se tulisi työläisten "omaksi", läheiseksi sanomalehdeksi. Iljitsh mietti tätä asiaa kaikilta puolilta, puhui siitä myöskin Longjumeaun puoluekoulun oppilaiden sekä muiden työläisten kanssa.

Nyt täytyi järjestää oikea työväen sanomalehti. Asia alkoi varojen keräämisestä "Pravdan" julkaisemiseen. Vladimir Iljitsh antoi näille keräyksille valtavan merkityksen. Kirjoituksessa "Yhteenvedot puolivuotisesta työstä", joka painettiin "Pravdan" neljässä numerossa elokuun ensipuoliskolla v. 1912 allekirjoituksella "Statistik", Vladimir Iljitsh kirjoitti:

> "**Itsensä** työläisten alotteen, energian kannalta on paljon tärkeämpi 100 rpl., jotka on koonnut sanokaamme 30 työläisryhmää, kuin 1.000 rpl., jotka on koonnut muutamat kymmenet "myötätuntoiset". Sanomalehti, joka on perustettu **viiskopekkaisilla,** joita työläisten pienet tehdaskerhot ovat keränneet, on monta kertaa vankemmin, lujemmin, **vakavammin** pystytetty (sekä finanssikannalta että — **mikä on kaikkein tärkeintä** — työväen demokratian kehittämisen kannalta), kuin sanomalehti, joka on perustettu kymmenillä ja sadoilla ruplilla, joita myötätuntoinen intelligenssi on antanut." (Lenin. Koot. XVI n., siv. 46).

Tilitykset keräyksistä painettiin "Zvezdassa", "Nevskaja Zvezdassa", "Pravdassa". Julkisuus turvasi, että tilitykset ovat oikeat. Iljitsh antoi erikoisen merkityksen **ryhmä**keräyksille. Johtava rooli tässä asiassa oli Iljitshillä.

> "Jokapäiväisen työväen sanomalehden järjestämisellä ovat pietarilaiset työläiset tehneet suuren, voidaan liioittelematta sanoa, historiallisen teon. Työväen demokratia on tiivistynyt ja lujittunut uskomattoman vaikeissa olosuhteissa", kirjoitti Iljitsh "Yhteenvedot puolivuotisesta työstä" (Lenin. Koot. XVI n., siv. 45).

"Pravda" syntyi nousevan vallankumouksellisen liikkeen tulessa. Tammikuussa vuonna 1912 kutsuttiin koolle Pragin konferenssi, jolla oli valtava merkitys itsenäisen bolshevistisen puolueen lopullisessa muodostumisessa, Keskuskomiteaan tuli toveri Stalin, joka siitä lähtien on keskeytymättömästi kuulunut bolshevistiseen KK:aan. Kasvoi vallankumouksellinen nousu. Huhtikuussa olivat Ljenan tapahtumat, työläisten ampumiset Ljenan kultakaivannoilla, mihin Venäjän työväenluokka vastasi joukkolakolla. "Pravdan" ensimmäinen numero ilmestyi 22 huhtikuuta (5 toukokuuta uutta ajanlaskua) vuonna 1912. Toimitussihteerinä "Pravdan" ensimmäisen numeron ilmestyessä oli Vjatsheslav Mihailovitsh Molotov. Kirjeessä Aleksei Maksimovitsh Gorjkille Vladimir Iljitsh korosti: "Mutta Venäjällä on **vallankumouksellinen** nousu, eikä minkäänlainen muu, vaan nimenomaan vallankumouksellinen. Ja meidän on onnistunut näin pystyttää jokapäiväinen "Pravda" — muunmuassa juuri sen (tammikuun) konferenssin takia, jota hullut haukkuvat." (Lenin. Koot. XXIX n., siv. 23).

Toimituksen erikoinen huomio oli suunnattu siihen, että "Pravda" tulisi kansanomaiseksi, laajoille työläisjoukoille ymmärrettäväksi. "Pravda" suoritti suurta selvitystyötä IV Duuman vaalien valmistelussa.

Lujittaakseen yhteyttä KK:n, Venäjän bolshevististen järjestöjen, IV Duuman tulevan fraktsian ja "Pravdan" kanssa, Iljitsh matkusti 19 kesäkuuta (2 heinäkuuta) Krakovaan, missä olivat paremmat poliisiolot, minne oli halvempi ja turvallisempi saapua Venäjältä, mistä oli paremmassa yhteydessä "Pragin konferenssin" lapsen — "Pravdan" kanssa. Pietarissa lujittui bolshevistinen järjestö. Bolshevikkien vastapainoksi likvidaattorit alkoivat julkaista menshevististä sanomalehteään "Nevskij Golos", joka veti työläisiä toiseen suuntaan, lähemmäksi liberaaleja, kauemmaksi vallankumouksellisesta taistelusta. Taistelu likvidaattoreita vastaan, jotka ehkäisivät työläisten vallankumouksellista tiivistymistä, kävi yhä terävämmäksi. Ja 11 (24) kesäkuuta Iljitsh kirjoittaa "Nevskaja Zvezdaan", joka alussa karttoi polemiikkia: "Sosialistisen äänenkannattajan **on** käytävä polemiikkia: meidän aikamme on epätoivoisen hajaantumisen aikaa ja ilman polemiikkia ei tulla toimeen." (Lenin. Koot. XVI n., siv. 21.)

Asuessaan Krakovassa Lenin koko ajan kirjoitti väsymättömästi "Pravdaan" artikkeleja ja kirjeitä, antoi "Pravdalle" ohjeita Venäjälle matkustavien tovereiden kautta. Kesällä v. 1912 toveri Stalin pakeni karkoitukselta ja saapui Pietariin. Siihen aikaan käytiin vaalitaistelua menshevikkejä vastaan työväen kuurioiden vaalien yhteydessä. Stalinin järkähtämättömyydellä ja lujuudella onnistuttiin ehkäisemään sovittelu menshevikkien kanssa. Stalin auttoi sosialidemokraattisen fraktsian bolshevistisen kantajoukon muodostamisessa IV Duumaan ja "Pravdan" muuttamisessa tämän kantajoukon tueksi. "Bolshevikkien vaalikamppailun faktillisena keskuksena ja esikuntana oli "Pravdan" toimitus", — kirjoittaa tämän fraktsian entinen edustaja tov. Badajev ("Badajitsh", kuten me häntä nimitimme). "Siellä kuohui väsymätön jokapäiväinen työ. Toimituksen huoneusto oli paikka, jossa kohdattiin ja pidettiin kokouksia piirien ja eri tehtaiden edustajien kanssa. Samanaikaisesti alkoivat maanalaiset ennakkovaalikokoukset piireissä."

Toveri Stalin työskenteli Pietarissa syyskuusta joulukuuhun v. 1912. Hänen sijalleen tuli Jakov Mihailovitsh Sverdlov. Vaikka v. 1913 alussa sekä Sverdlov että Stalin vangittiin, niin "Pravdan" linja tuli lopullisesti määritellyksi ja se oli selvästi bolshe-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

MUISTELMIA "PRAVDAN" ALKUAJOILTA

"Pravda" rohkaisi ja opetti meitä

— Tapasin "Pravdan" ensikerran vuonna 1912, — kertoo vanha bolshevikki tov. Medennikov. Työskentelin Ivanovan alueella, Shujan kaupungissa, eräässä kirjapainossa. Meillä oli kaupungissa voimakas puoluejärjestö.

Tarkoituksella saada "Pravdaa" leviämään mahdollisimman paljon työläisjoukkoihin, teimme sopimuksen sanomalehtimyyjän kanssa, että jos hän myy lehteä kioskissaan, maksamme me hänelle joka lehdestä myyntipalkkiota. Aluksi lupasimme 10 kopekkaa ja sitten kun kauppa alkaa käymään 5 kopekkaa.

Myyjä oli ensin kovasti ihastuksissaan, että siitäpä hän ansaitseekin hyvät rahat, mutta jonkun ajan kuluttua tuli hän ilmoittamaan meille, että ei hän ryhdykään myymään, sillä poliisihallinnossa oli uhattu panna hänet vankilaan, jos hän alkaa myymään "Pravdaa". Korkeintaan lupasi hän hankkia meille 5—7 kpl. "Pravdaa" ja saattaa ne meille yksityistä tietä. Kun kokeemme ei onnistunut, ryhdyimme me hankkimaan "Pravdaa" tilaustietä.

Minusta tuntuu, että kukaan ei täydelleen ymmärrä "Pravdan" silloista merkitystä, jos ei ole sitä itse kokenut. Sitä on hyvin vaikea sanoin kertoa. "Pravda" kirjoitti niin selvästi ja kirkkaasti esim. Ljenan verilöylystä ja sen yhteydessä esiintyneistä tapahtumista, että yksinkertaisinkin lukija ymmärsi. Se ei sanonut suoraan, mutta koko sen sisältö huuti jatkuvasti: "Alas itsevaltius!" ja työläiset sen ymmärsivät.

"Pravda" oli parhain propagandan väline joukkojen keskuudessa. Kun vain työpaikalla vähänkin mestarin silmä vältti, niin heti keräsimme ympärillemme työläisiä ja luimme "Pravdaa". Kaiket päivällistunnit säännöllisesti luimme "Pravdaa" ja iltaisin asunnoissa. Työpaikoilla "Pravda" luettiin tarkkaan.

"Pravda" oli siksi niin rakastettu, kun se niin yksinkertaisesti ja syvän totuuden mukaisesti puhui työläisten elämästä. Se aina rohkaisi, neuvoi ja opetti. Se aina sanoi mitä on tehtävä. Vaikka ei johtavien artikkelien alla ollutkaan Leninin nimeä, niin usein tunsimme, että ne olivat hänen kynästään lähtöisin.

Usein takavarikoitiin "Pravdan" numeroita, usein vangittiin toimittajia ja kun me puhuimme tästä työläisille kerätessämme varoja "Pravdalle" antoivat he auliisti roponsa. Teimmepä päätöksiäkin työpaikalla, että niin ja niin monta prosenttia kuukauden palkasta luovutetaan "Pravdalle".

Vuoden 1913 alussa järjestömme hajoitettiin melkein kokonaan. Ensin meitä istutettiin vankilassa pitkän aikaa, mutta sinnekin löysi "Pravda" tiensä. Joskin olimme kivimuureilla eristetyt käytännöllisestä puolue-elämästä, niin "Pravdan" avulla saimme kuitenkin hengessämme jakaa kaiken puolueen kanssa, ja "Pravda" piti meidät aina rohkealla mielellä.

Sitten lähetettiin meitä joukko tänne Karjalaan karkoitukselle. Jo matkalla järjestimme jälleen "Pravdan" tilauksen ja se oli niin nopea lehti, että tuskin olimme päässeet karkoituspaikallemme Rukajärvelle, kun "Pravdakin" jo taas saapui luoksemme.

Jälleen käytimme sitä propagandan välineenä. Iltaisin kokoontui luoksemme nuorisoa ja me joko luimme heille "Pravdaa" tai sitten kerroimme heille työläisten elämästä ja siitä miksi bolshevikit taistelevat itsevaltiuden kukistamiseksi.

Usein sattui, että vaikka "Pravda" oli takavarikoitukin, niin me sittenkin sen saimme. Mutta kuten aikaisemmin niin nytkin tuli usein taistella "Pravdasta".

Yhtäkkiä lakkasi "Pravda" tulemasta. Menimme postipäällikön luo ja tiukkasimme häneltä, missä "Pravda" on. Hän puolustelee itseään, että minkä hän voi, kun urjatnik kieltää antamasta. Silloin me kovenimme hänelle, että me maksamme lehdestä ja urjatnikalla ei ole oikeutta koskea lehteen.

Lopuksi postipäällikkö lupautui laittamaan lehdet aamuisin pöydälle ja me lähetimme tisurin, joka aina heti sieppasi "Pravdat". Eräänä päivänä olimme asunnossamme juuri aamiaisen valmistuspuuhissa. Kuka laittoi tulta uuniin, kuka lämmitti samovaaria. Yhtäkkiä työntäytyy ovesta tisuri "Pravdat" povessa ja sanoo hätääntyneenä: "Kalashnikov vangittiin". Me olemme ihmeissämme. Juoksin urjatnikan luo. Kalashnikov istuu siellä.

— Mitä sinä täällä teet, tule pois, mennään teetä juomaan, puhun hänelle.

— Ei laske — sanoo tov. Kalashnikov, nyökäyttäen päällään urjatnikkaa kohden.

— Miksi? — kysyn minä urjatnikalta.

— Antakoon "Pravdan" — vastaa tämä.

— Mitäs kummaa tämä on — tiukkaan minä urjatnikalta — "Pravda" on legaalinen lehti.

— On kuvernöörin määräys — sanoo urjatnikka ja näyttää jotain suurta virallista paperia.

Silloinkos me annoimme hänelle löylyä. Sanoimme, että mikä se sellainen kuvernööri on joka legaalisen lehden kieltää ja mikä oikeus hänellä on sitä kieltää, kun kaikkialla muualla ympäri Venäjää saadaan lukea "Pravdaa", Lopuksi ei urjatnikka löytänyt muuta verukketta niin sanoi, että sitä muka tulee liian monta kappaletta yhdellä osoitteella. Luonnollisesti koko temppu oli vain keksitty meidän hermojemme kiduttamiseksi.

"Pravda" oli se, joka toi meille vallankumouksellisille aina Leninin ja Stalinin neuvot, tunnukset ja opetukset. "Pravda" oli meille Leninin ja Stalinin sanojen saattajana.

Tov. Medennikovin kertomuksesta muistiin kirjoittanut

K. LUOTO.

"PUNAISEN KARJALAN" LUKIJAIN TRIBUNI

Stahanovilainen rappari SAVENIUS

Huomio rakennuskysymysten käsittelyyn

Sanomalehdistöllä joukkojen poliittisena kasvattajana on sangen suuri merkitys ja tässä suhteessa mielestäni myöskin meidän aluelehtemme "Punainen Karjala" on täyttänyt tehtävänsä.

Kuitenkin lehdellämme on vielä paljon puutteita ja näistä puutteista haluaisin mainita, että ne tulevaisuudessa tulisi korjatuksi:

Lehtemme "Punainen Karjala" on hyvin heikosti käsitellyt teknillisiä, erikoisesti **rakennusteknillisiä kysymyksiä**. Kuitenkin näiden kysymysten käsittely lehdessä olisi hyvin tärkeä, sillä tätä alaa koskevaa kirjallisuutta meillä on suomenkielellä hyvin vähän.

Lehdessä ei myöskään ole käsitelty riittävästi terveydenhoitoa käsitteleviä kysymyksiä. Erittäin tervetulleita olisivat jatkuvasti ohjaavat kirjoitukset myöskin tältä alalta.

Ulkomaiden uutisten käsittely lehdessä on ollut köyhää ja useinkin uutiset ovat jo vanhentuneita. Merkiten niiden tärkeyden erikoisesti tällä hetkellä, olisi toivottavaa, että niiden määrää lehteen lisättäisiin.

Toivottavasti "Punaisen Karjalan" toimitus ottaa huomioonsa esitykseni ja yhdessä lehden kirjeenvaihtajain ja lehden avustajain kanssa ryhtyy päättäviin toimenpiteisiin lehden laadun parantamiseksi myöskin tässä suhteessa.

Rakennustyöläinen V. HAKALA

Syvällisemmin tutustuttava kysymyksiin

Allekirjoittanut haluaa esittää "Punaisen Karjalan" toimitukselle seuraavat toivomukset:

Ensiksi, että "Punaisessa Karjalassa" valaistaisiin kansainvälisiä kysymyksiä lyhyinä tiedoituksina eri maista laajemmassa mitassa kuin tähän asti, sekä laajemmin esittämällä tärkeimmät tapahtumat.

Toiseksi kun "Punaisen Karjalan" toimituksen työntekijät käyvät työpaikoilla, niin heidän on tutustuttava paremmin ja syvällisemmin todelliseen tilanteeseen työpaikoilla, eikä vain siihen, miltä näyttää ulkokuori. Heidän on oltava kiinteämmässä yhteydessä paikanpäällä olevien työläisten kanssa, sillä ne tietävät parhaiden todellisen tilanteen työpaikallaan. Mainitsen vain, esimerkiksi, että toveri Talsin kirjoituksessa Pioneerien palatsilta huhtikuun 14 päivänä oli vain "laulua ja naurua", mutta ei ollenkaan puhuttu niistä syistä, joista johtuu palatsin valmistumisen myöhästyminen. Siis realista todellisuutta puuttui ja kirjoitus jäi ylistyslauluksi, suuria epäkohtia hämääväksi.

Kolmanneksi. Kirjeenvaihtajain kirjeiden korjaaminen on suoritettava muuttamatta kirjeenvaihtajan antamaa todellista kuvaa paikanpäällä olevasta tilanteesta.

Neljänneksi. Kirjeenvaihtajain signaalien tarkastuksen kontrollia tulee parantaa ja valvoa, että asia tulee vietyä päätökseen ja tiedoittaa tuloksista nopeammin kirjeenvaihtajille.

Viidenneksi. Lehden kuvituksen parantaminen on yksi hyvin tärkeä tehtävä, johon on pantava entistä enempi huomiota.

Suksitehtaan stahanovilainen V. NURMINEN

"Punaisessa Karjalassa" on saatava kritiikki terävämmäksi

Olen ollut "Punaisen Karjalan" aktiivisena lukijana ja kirjeenvaihtajana jo vuodesta 1932 lähtien. Tällä ajalla on tapahtunut lehdessä sisältöön sekä muotoon nähden huomattavaa parannusta. Erikoisen suuri merkitys on niillä työläisten kirjeillä, joiden kautta lehti propageeraa eri työaloilla käytettäviä työmetoodeja ja kokemuksia.

Minulle henkilökohtaisesti on lehti yksi sellainen välttämättömyys, jota ilman en voi päivääni viettää. Heti saatuani lehden luen pääkirjoitukset ja puolue-elämää koskevat kirjoitukset. Ne ovat niitä kirjoituksia, jotka jatkuvasti kiinnostavat mieltäni. Näistä opin näkemään omat virheeni, ja siten voin korjata ne työssäni. Puoluetyön kysymyksistä on lehdessä enemmän kirjoitettava. Kritiikkiä lehti harjoittaa, mutta kuitenkin on sanottava, että ennenkaikkea pääkirjoituksissa on ollut kritiikki vielä liian hampaatonta. Tämän vuoksi pääkirjoituksissa, joiden kautta ohjataan työtä puolue- sekä muun yhteiskunnallisen toiminnan alalla, on kritiikkiä terävöitettävä ja konkretisoitava.

Samoin on kritiikkiä terävöitettävä myöskin lehden muissa kirjoituksissa. On ollut tapauksia, että kirjeenvaihtajien kirjeistä tylsytetään kritiikki. Muunmuassa minun eräästä kirjeestä poistettiin kohta, jossa kritikoin aivan asiallisesti Suksitehtaan johtajaa toveri Tuomaista. Tämä kysymys selitettiin minulle siten, että ei voida alentaa johtajien auktoriteettia. Samanaikaisesti kirjoitettiin lehdessä Suksitehtaan työstä vain hyvää, mutta ei tuotu sen työssä olevia todellisia virheitä esille. Samoin ei kritiikki ollut täydellistä erään kerran kun tov. Leppänen arvosteli minun ohjaamani politpiirin työtä. Kirjoituksessaan hän toi esille vain hyviä puolia ja pyöreästi mainitsi piirin työssä olevista heikkouksista. Täten ei kirjoituksesta nähnyt, missä oli heikkoutemme enkä niitä voinut poistaa ja korjata. Tämän vuoksi on erikoisen tärkeää arvostellessa esimerkiksi politpiirien työtä, että mainitaan konkreettisesti niiden työssä olevat puutteellisuudet ja heikkoudet.

Viimeaikoina on lehdessä julkaistu joukko käännöksiä "Pravdasta", joissa annetaan konkreettista apua ja ohjausta propagandistien työlle. Näistä olen saanut suuren hyödyn propagandatyössäni. Olisikin toivottavaa, että enemmän annettaisiin lehden kautta ohjausta propagandisteille juuri tässä muodossa.

Yhtenä vakavana heikkoutena lehden työssä on se, että liian vähän ohjataan kirjeenvaihtajia ja pidetään yhteyttä lukijoiden kanssa. Meillä Suksitehtaalla oli esimerkiksi kirjeenvaihtajien opiskelupiiri, mutta sen toiminta loppui sen takia, kun toimituksen taholta ei annettu ohjaajaa piirille. Tämä heikko yhteys on johtanut siihen, että Suksitehtaaltakin on jäänyt paljon syrjään aktiivisia kirjeenvaihtajia, jotka aikaisemmin paljon kirjoittivat lehdelle. Mielestäni olisikin ensivuoroinen tehtävä uudelleen järjestää Suksitehtaalla toiminut kirjeenvaihtajain opiskelupiiri, jonka kautta voitaisiin kasvattaa "Punaiselle Karjalalle" sekä tehtaalla ilmestyville seinälehdille kirjeenvaihtajia.

Nyt kun lehti ilmestyy kaksikielisenä on se käynyt liian pieneksi. Esimerkiksi kansainvälisen kasvatuksen kannalta katsoen on lehdessä riittämättömästi ulkomaan tapahtumista sekä suuren Sovettimaamme asioista, jotka ovat erittäin tärkeitä lukijoiden kansainvälisen kasvatuksen kannalta. Ennenkaikkea tältä kannalta katsoen olisi "Punaisen Karjalan" kokoa laajennettava kahdella sivulla. Tällöin voitaisiin edellämainituista kysymyksistä kirjoittaa enemmän.

Nämä kaikki lehden työssä olevat puutteellisuudet huomioiden ja poistaen voidaan suuresti parantaa lehden sisältöä ja kasvattaa lukijoiden mielenkiintoa lehteen. Kohottamalla itsekritiikki ja kritiikki lehdessä puolueen KK:n helmi-maaliskuun pleenumin päätöksiä vastaavaksi teemme lehdestä voimakkaan bolshevistisen organisaattorin ja yhteiskunnallisen mielipiteen kasvattajan.

Rakennustyöläinen G. KIISKILÄ

Lähemmäksi joukkoja

"Punaisen Karjalan" toimituksen työntekijäin tulisi käydä useammin työpaikoilla keskustelemassa työläisten kanssa ja ohjaamassa kirjeenvaihtajia. Tämä suuresti edistäisi kirjeenvaihtajain kasvattamisen asiaa ja samalla auttaisi toimitustyöntekijöitä paremmin tuntemaan työlaitosten asioita. Tästä heille olisi suuri hyöty kirjeenvaihtajain kirjeiden käsittelyssä.

Lehden levitystyön parantamiseen tulisi myöskin käydä käsiksi. Esimerkiksi aseman piirin kauppatorille pitäisi saada lehtikioski. Olisi toivottavaa että "Punainen Karjala" saataisiin ilmestymään 6 sivuisena, sillä kaksikielisenä se on liian pieni ja siksi eivät esimerkiksi kansainväliset kysymykset tule riittävästi valaistua.

Autoremonttitehtaan työläinen A. PEKKANEN

Lujitettava yhteyttä joukkoihin

Karjalan puoluejärjestön alueaktiivin päätöksessä on erikoisesti korostettu aluelehtien heikkoa yhteyttä työläisjoukkoihin. Tämä epäkohta on ilmennyt myöskin "Punaisen Karjalan" työssä. Lehden edustajat tehtaalla käydessään ovat rajoittuneet yksinomaan heitä kiinnostavien tietojen hankkimiseen tehtaan konttorista, ammattiliittotyöntekijältä ja puolueorganisaattorilta, vahingossakaan keskustelematta välittömästi tehtaan työläisten kanssa, jotka voisivat antaa verrattain arvokasta ainehistoa asiain tilasta tehtaalla.

Autoremonttitehtaalla on vielä sangen paljon puutteellisuuksia ja epäkohtia, jotka olisi asetettava yhteiskunnallisen kritiikin alaiseksi. Tämän kritiikin kehittämisessä lehti olisi voinut olla suurena apuna. Mutta lehti sensijaan, että se olisi tämän tehnyt, on se rajoittunut asioiden toteamiseen, auttamatta epäkohtien paljastamista ja itsekritiikin kehittämistä tehtaalla.

Vastaisuuteen nähden toivomme, että lehden työntekijät enemmän keskustelisivat tehtaan työläisten kanssa, että lehdessä laajaperäisemmin selostettaisiin kansainvälistä tilannetta ja poliittisen joukkotyön kysymyksiä. Tämä auttaa suomenkielisiä lukijoita, jotka eivät kykene käyttämään venäläistä lehdistöä, poliittisen tietotasonsa kohottamisessa.

Tällaisin toivomuksin tervehdimme bolshevistista lehdistöä "Punaisen Karjalan" ominaisuudessa "Pravdan" kaksikymmentäviisivuotispäivänä.

A. KUNITSKIJ

Lehdistön päivä

On kulunut 25 vuotta siitä, kun ilmestyi puolueemme johtajien ja opettajien Leninin ja Stalinin luoman "Pravda"-lehden ensimmäinen numero. On kulunut 23 vuotta siitä hetkestä, jolloin toukokuun 5 p:nä v. 1914, "Pravdan" kaksivuotispäivänä, bolshevikit viettivät ensimmäistä **Työväen lehdistön päivää**. Huhtikuussa vuonna 1922 puolueen XI edustajakokous teki päätöksen: järjestää "Pravdan" 10-vuotispäivänä Lehdistön päivä koko maassa. Siitä asti Lehdistön päivä merkitään joka vuosi.

"Pravdan" 25-vuotispäivä on merkittävä tapahtuma. "Pravdan" nimen kanssa yhteydessä on yksi neljännesvuosisata bolshevistisen puolueen historiaa. Tämä puolueemme mainehikkaan historian neljännesvuosisata on täynnään mitä suuremmoisimpia tapahtumia — aina Pragin konferenssista (v. 1912), joka konsolidoi bolshevismin voimat taisteluun itsevaltiutta ja opportunismia vastaan, Suuren Lokakuun revolutsion voittoon (v. 1917), sosialistisen revolutsion 20-vuotispäivään SSTL:ssä asti, Stalinilaisen Konstitutsion kauteen asti, Konstitutsion, mikä on kirjannut sosialismin — kommunismin ensimmäisen vaiheen loppuunrakentamisen pääpiirteissään maassamme.

Vuonna 1922, "Pravdan" 10-vuotispäivänä, **Lenin kirjoitti**: "Jokapäiväisen, Venäjällä julkaistun bolshevistisen lehden 10-vuotisjuhla... Vain 10 vuotta on siitä kulunut! Mutta taistelun ja liikkeen sisällön kannalta on tänä aikana eletty sata vuotta". (Lenin, Teokset, nide XXVII, siv. 292). Jos "Pravdan" ensimmäinen kymmenvuotiskausi "taistelun ja liikkeen sisällön kannalta" oli verrattavissa sataan vuoteen, niin seuraava 15-vuotiskausi, joka toi tullessaan eksploataattoriluokkien likvidoinnin, antoi sosialismin rakentamisen loppuun asti, on sisällön ja liikkeen rikkauteen nähden vielä suuremmoisempi. "Pravdan" 25-vuotispäivä ei ole ainoastaan merkittävä päivämäärä koko lehdistöllemme, vaan myös mitä tärkein etappi taistelussa kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen puolesta.

"Pravdan" rooli on suuri eri etapeilla taistelussa Leninin-Stalinin puolueen asian puolesta, työväenluokan asian puolesta, sosialismin puolesta. Toveri Stalin artikkelissaan "Pravdan" 10-vuotispäivälle erikoisesti korosti: "Kun on oikein se asettamus, että ilman likvidaattoreista saatua voittoa ei meillä olisi sitä puoluetta, joka on voimakas tiiviytensä vuoksi ja voittamaton proletariaatille uskollisuutensa vuoksi, joka organisoi Lokakuun v. 1917, niin yhtä oikea on myös se että vanhan "Pravdan" sitkeä ja itseuhrautuvainen työskentely huomattavassa määrin valmisti ja joudutti tätä voittoa likvidaattoreista. Tässä mielessä vanha "Pravda" oli ehdottomasti Venäjän proletariaatin tulevien mainehikkaiden voittojen viestintuoja."

"Pravdan" rooli imperialistisen sodan aattona, sitten Lokakuun kynnyksellä, Lokakuun päivinä, kansalaissodan vuosina ja edelleen proletariaatin diktatuurin lujittamisen puolesta käytävän taistelun eri etapeilla, Leninin-Stalinin puolueen linjan käytännössä toteuttamisen puolesta on erikoisen suuri. Bolshevistinen lehdistö leniniläisen "Pravdan" johdolla, "Pravdan", joka on ollut esimerkkinä taistelussa puoluelinjan puolesta, on näytellyt poikkeuksellista roolia joukkojen mobilisoimisessa stalinilaisten viisivuotisten täyttämiseen, rakennustyön paatoksen käytäntöön juurruttamisessa, tekniikan omaksumistunnuksen käytännössä toteuttamisessa. "Pravda" ja sen kanssa yhdessä koko lehdistömme on auttanut puoluetta sen taistelussa opportunismin kaikkia muotoja vastaan, kapitalismin trotskilaisia ja oikeistorestauraattoreita vastaan, kaikkia vihollisia vastaan. Kaikki tämä luonnehtii lehdistömme laadullista puolta, lehdistön, joka toimintansa prosessissa on vallannut leniniläisen kolmiyhtenäisen formulan, mikä määrittelee lehdistön kollektiivisena propagandistina, agitaattorina ja organisaattorina.

Kuluneen neljännesvuosisadan aikana proletaarinen lehdistö on jättiläismäisesti kasvanut myös määrällisessä suhteessa. Painettu sana maassamme on tunkeutunut työtätekevien mitä laajimpiin joukkoihin. Vuonna 1936 Sovettiliitossa painettiin SSTL:n kansojen 99 kielellä kirjoja, sanomalehtiä ja zhurnaaleja. Kustannettavien kirjojen lukumäärä ja erikoisesti niiden painosmäärä eivät ole mitenkään verrattavissa revolutsion edellisten vuosien painosmääriin. Vuonna 1913 julaistiin kirjoja 86,7 miljoonaa kappaletta, mutta v. 1936 — 571,1 miljoonaa, mikä on tehnyt kirjan mitä laajimpien väestöjoukkojen omaisuudeksi. Tsaristisella Venäjällä v. 1913 ilmestyi 859 sanomalehteä, mutta Sovettiliitossa v. 1936 ilmestyi 9.250 sanomalehteä yleisen painosmäärän ollessa 37.971 tuhatta kappaletta. Tätä kasvua luonnehtii ei ainoastaan aluekeskuksissa ja suurkaupungeissa ilmestyvien sanomalehtien lukumäärän lisääntyminen, vaan myös painettavan rajonilehden perustaminen melkein joka rajonissa sekä myös tehtaiden, sovhoosien, KTA:n ja korkeakoulujen painettavien monipainoslehtien julkaiseminen. Vuonna 1936 SSTL:ssä ilmestyi 1.974 tehdaslehteä, 2.142 sovhoosien ja KTA:n lehteä ja 239 korkeakoulujen lehteä.

Lenin artikkelissaan "Pravdan" 10-vuotispäivälle kirjoitti: "Kun perustettiin vanha "Iskra" vuonna 1900, osallistui siihen noin kymmenkunta revolutsioneeria... Vuonna 1912—1913, jolloin syntyi julkinen bolshevistinen "Pravda", oli sen takana kymmenet ja sadat tuhannet työläiset..." Nyt bolshevistisen lehdistön takana ovat **sovettikansan miljoonat**, miljoonat lukijat, miljoonat työläis- ja kyläkirjeenvaihtajat. Mutta olisi vanhingollista ja väärää johtaa "Pravdan" 25-vuotispäivä ja Lehdistön päivä lehdistömme menestyksien ja saavutuksien luettelointiin ja rekisteröintiin. "Pravdan" 25-vuotispäivä ja Lehdistön päivä on käytettävä hyväksi huomion keskittämiseksi **ratkaisematta oleviin tehtäviin**. Ja tämä on välttämätöntä sitäkin suuremmalla syyllä, koska me nyt **Lehdistön päivän otamme vastaan maamme poliittisessa elämässä tapahtuvan historiallisen käänteen olosuhteissa, Stalinilaisen Konstitutsion ja NKP(b):n KK:n viime pleenumin, tässä pleenumissa toveri Stalinin pitämän selostuksen ja loppulausunnon määrittelemien suurten tehtävien olosuhteissa**. Huomion keskittäminen **ratkaisematta oleviin tehtäviin** on tehtävä myöskin siksi, että maan elämässä tapahtuva poliittinen käänne ei ole vielä saanut todellista **syvällistä heijastusta** sovettilehdistössämme. Sovettiliiton elämässä tapahtuva poliittinen käänne esittää kaikille lehdistön työntekijöille useita korotettuja vaatimuksia. Sanomalehtien ja niiden kaaderien tulee olla stalinilaisen kauden suuremmoisten tehtävien tasolla, **puolueen kaikkein terävimmän, kaikkein voimakkaimman aseen arvonmukaisina ilmaisijoina Stalinilaisen Konstitutsion kaudella**. Koko lehdistön — aina keskuslehdistä rajoni- ja tehdaslehtiin — on täysin aseistuneena otettava vastaan lähestyvä Sovettien vaalikamppailu. On kohotettava agitatsioni- ja propagandatyö sellaiselle tasolle, että valtiovallan elimiin ei pääsisi yksikään vieras, meille vihamielinen ihminen — tämä on mitä tärkein poliittinen tehtävä koko lehdistöllemme.

Stalinilaisen Konstitutsion käytäntöönotto, toveri Stalinin esittämä **bolshevismin valtaamistunnus, joukkojen poliittisen kasvattamisen tunnus**, velvoittavat lehdistöämme propagandan ja agitatsion laadun kohottamiseen. Lehdistön on nostettava lukijoitaan joka päivä porras portaalta yhä korkeammalle ja korkeammalle, ja sitä varten tarvitaan, että bolshevistista agitatsiota ja propagandaa suoritettaisiin selvästi, populaarisesti, elävästi, aatteellisesti, määrätietoisesti. Vladimir Iljitsh kehoitti sanomalehtiä kirjoittamaan yksinkertaisesti ja selvästi, joukoille ymmärrettävällä kielellä, heittäen pois vaikeat termit, laajoille lukijapiireille tuntemattomat määritelmät ja johtopäätelmät.

Tästä huolimatta monet sanomalehtemme jäävät jälkeen niille esitetyistä korkeista vaatimuksista. Monet sanomalehdet ovat alhaisella aatteellis-poliittisella tasolla. Huomattavan leviämisen on saanut useissa lehdissä tolkuton suhtautuminen taloudellisten kysymysten valaisemiseen, vaikka sanomalehtien on nyt aivan toisin suhtauduttava taloudellisten kysymysten valaisemiseen, muistaen, että ekonomiikka ja politiikka ovat eroittamattomia.

Sanomalehdissä on suuremmassa määrin valaistava puoluepoliittisen työn kysymyksiä, sillä, niinkuin toveri Stalin NKP(b):n KK:n pleenumissa osoitti — "itse taloudelliset saavutukset, niiden lujuus ja pitkäaikaisuus kokonaisuudessaan ja täydellisesti riippuvat puolue-organisatsio- ja puolue-poliittisen työn saavutuk-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

KUVASSA: "Izvestijan" toimitustalo Pushkinin torilla, Moskovassa. Foto Grigovskin. (Sojuzfoto)

"PUNAISEN KARJALAN" LUKIJAIN TRIBUNI

Autoremonttitehtaan työläinen E. KOSKELA

Sananen "Punaisen Karjalan" työstä

Sanomalehdistö on puolueen terävin ase taistelussa sosialismin puolesta. Bolshevistinen lehdistö on olemassaolonsa kautena suorittanut suunnattoman työn joukkojen organisomisessa ja puolueen taistelussa kaikenlaisia opportunistisia virtauksia ja vastavallankumouksellisia vastaan. Erittäin suuri osuus on bolshevistisella lehdistöllä trotskilais-zinovjevilaisten vastavallankumouksellisten diversio-terrorististen ja oikeistolaisten vastavallankumouksellisten sekä natsionalistien jätteiden paljastamisessa ja murskaamisessa, kuin myöskin niiden aiheuttamien tuholaisuuden jälkien likvidoimisessa, ja joukkojen kasvattamisessa bolshevismin hengessä.

Uuden stalinilaisen Konstitutsion maan poliittisessa elämässä aikaansaaman perinpohjaisen käänteen vaiheessa sanomalehdistöllä on erittäin vastuunalainen tehtävä joukkojen mobilisoimisessa, joukkojen poliittisen aktiivisuuden nousun ohjaamisessa maamme taloudellisen ja poliittisen mahdin lujittamiseen.

Tämän tehtävän toteuttaminen vaatii lehdistöltä yhteyden lujittamista työläisjoukkojen kanssa.

"Punaisella Karjalalla", kaikista sen kieltämättömistä saavutuksista huolimatta on kuitenkin vielä puuttunut tätä kiinteää, välitöntä yhteyttä joukkoihin. Sen me Autoremonttitehtaan työläiset olemme kohdaltamme tunteneet tuotantolaitoksemme työn pintapuolisessa valaisemisessa. "Punainen Karjala" ei ole asettanut terveen, rakentavan kritiikin alaiseksi tuotantolaitoksemme työssä olevia puutteellisuuksia, jotka jarruttavat tuotannon kohottamista.

Meillä Karjalassa autojen luku lisääntyy päivä päivältä, joka vilkastuttaa transporttia ja liikennettä. Sitä vastaavasti meidän Autoremonttitehtaammekin olisi saatava ajanmukaiseen kuntoon, jossa tuotannon ratsionalisoimisella ja työläisten ehdotukset huomioimalla voitaisiin saada monta kertaa parempia tuloksia työn tuottavaisuuden kohottamisen ja tuotantokustannuksien alentamisen alalla. Mutta tehtaan johdon taholta ei ole kyllin tarmokkaasti taisteltu tuotannon parantamisen puolesta: töiden järjestämisessä on vielä liian paljon kankeutta, välinpitämättömyyttä työläisten ehdotuksiin jne. Me, ihmiset, olemme sellaista ainesta, että meitä pitäisi aina herättää. Ja sanomalehti on juuri sellainen väline, joka panee ihmiset tekemään tehtävänsä.

"Punainen Karjala" ei ole juuri nimeksikään kosketellut tehtaan taloudellisia asioita, vaikka en epäile, etteikö se olisi ollut niistä tietoinen.

Poliittisia kysymyksiä "Punainen Karjala" on jonkunverran kritikoinut, mutta kritiikki on ollut hampaatonta.

Kritiikki sanomalehden taholta tekee ehdottomasti suuren vaikutuksen joukkoihin, joukot näkevät, että kun lehti paljastaa työmme huonot puolet niin silloin ne tulevat korjatuiksi. Se kasvattaa joukkojen luottamusta lehteen ja kasvattaa uusia aktiivisia voimia sanomalehden ympärille.

Lujittamalla yhteyttä työläisjoukkoihin, bolshevistisella itsekritiikillä ja kritiikillä kasvattaen joukoissa taistelutarmoa taloudessamme vallitsevia epäkohtia ja puutteellisuuksia vastaan, lehti voi täyttää tehtävänsä puolueen aseena taistelussa sosialismin puolesta.

KUVASSA: "Pravdan" Stalinin nim. om. kirjapaino. Sanomalehtien lastaaminen autoihin.

Foto Oleinikin. (Sojuzfoto)

Miten "Pravda" luotiin

(Jatkoa 2:lta sivulta)

vistinen. "Pravda" tuli johtavaksi puoluelehdeksi, jota työläiset pitivät omanaan, läheisenä ja johon työläiset alkoivat kirjoittaa kirjeitä ja uutisia. "Pravdaa" levisi 40 tuh. kappaletta päivässä. Kolme neljäsosaa kaikista työväen lehdistön tilaajista tuli bolshevistisen lehdistön osalle. Jokainen "Pravdan" lukija tuli faktillisesti työläisjoukkojen organisaattoriksi. "Pravdan" jokainen numero kiersi kädestä käteen ja yhtä numeroa lukivat kymmenet henkilöt. "Pravda" auttoi heidän tietoisuutensa ja aktiivisuutensa kasvua, organisoi heitä.

Tsaristinen ohrana vainosi kaikin keinoin "Pravdaa". Vangitsemisia, sakkoja, takavarikoimisia tapahtui tiheään, mutta se kasvoi ja lujittui yhdessä IV Duuman bolshevististen deputaattien vaikutuksen laajenemisen kanssa, yhdessä työväenliikkeen kasvun kanssa.

8 heinäkuuta v. 1914, aivan imperialistisen sodan alkamisen edellä, poliisi hävitti "Pravdan". Sen julkaiseminen uudistettiin heti helmikuun vallankumouksen jälkeen v. 1917, mutta se hävitettiin uudestaan heinäkuun päivinä — ja tällä kertaa sitä ei enää hävittänyt tsaarin valta, vaan Kerenskin hallitus.

Lokakuun vallankumouksesta lähtien "Pravda" tuli Sovettien maassa heti puolueen johtavaksi äänenkannattajaksi, joka toteuttaa sen linjaa.

Lenin kiinnitti siihen sangen suurta huomiota, seurasi, että se olisi mitä läheisimmin yhteydessä joukkojen kanssa. Ja "Pravda" kehitti laajaksi kirjeenvaihtajajoukon, joka tarkasti kuuntelee joukkojen ääntä.

Vuonna 1922 — "Pravdan" kymmenvuotispäivänä — Iljitsh kirjoitti: "Kymmenen vuotta on kulunut legaalisen "Pravdan", legaalisen — tsaarin lakien mukaan — bolshevistisen jokapäiväisen sanomalehden perustamisajasta... Ainoastaan kymmenen vuotta on kulunut siitä ajasta! Mutta taistelun ja liikkeen sisällön kannalta on tänä aikana eletty — sata vuotta." (Lenin. Koot. XXVII n., siv. 292). Tämä kirjoitettiin 15 vuotta sitten. Näinä 15 vuonna ei ole eletty vähemmän.

"Pravda" on puolustanut marxismia kaikenkarvaisten opportunistien väkivaltayrityksiltä. "Pravda" on ollut puolueen taistelu-äänenkannattajana sen taistelussa trotskilaisia ja kapitalismin oikeistolaisia restauraattoreita vastaan, kaikkia kansan vihollisia vastaan. "Pravda" on aina pitänyt korkealla Leninin-Stalinin lippua. Se on innostanut joukkoja taisteluun ja sosialismin voittoihin.

Nyt on maamme koko ulkonäkö tullut toisenlaiseksi. Sosialistisen teollisuuden valtava kehitys, maatalouden uudestijärjestäminen kollektivisoinnin perustalle, mahtava Punainen armeija, kansojen kukistumaton ystävyys, joukkojen tietoisuuden tavaton kasvu, proletaarisen demokratismin laajeneminen, — näistä suurista saavutuksista puhuessa ei saa unohtaa myöskään bolshevistisen "Pravdan" roolia.

"Pravda" on SSSR:n Kommunistisen puolueen — maailman proletariaatin iskubrigadin äänenkannattaja. Siinä on kaikki sanottu.

VIIME TIEDOT

Kapinalliset hankkivat lisävoimia

Lontoo, 3 toukok. (TASS). "Times" tiedoittaa, että Ceutasta on saapunut Cadiziin neljä kapinallisten höyrylaivaa, tuoden sinne viisi tuhatta sotilasta ja suuren määrän sotatarpeita.

Lontoo, 3 toukok. (TASS). Kapinallisten risteilijä "Kanarias" on saapunut Espanjan pohjoisille vesille, asettuakseen tasavaltalaisten upottaman linjalaivan "Espanjan" tilalle.

Paris, 3 toukok. (TASS). Yksi saksalainen ja kaksi italialaista vedenalaista venettä on saapunut Pasajosin satamaan, joka on lähellä San Sebastiania.

Italialaisia vankeja Bilbaossa

Paris, 3 toukok. (TASS). Bilbaoon on tuotu paljon italialaisia, jotka on otettu vangiksi Baskian rintamalla. Suurin osa heistä kuuluu Italian armeijan vakinaisiin joukko-osastoihin. Baskian rintamalla italialaisia sotajoukkoja komentaa italialainen kenraali Piassoni.

KAIKILLE KIRJEOPISKELIJOILLE JA RADIOKUUNTELIJOILLE

IMZO:n radioluennoista kalenteri toukokuulle v. 1937, jotka lähetetään Petroskoin radioasemalta suomenkielellä

NKP(b):n HISTORIA 9, 14, 16, 19, 29.

Toukok. 9 p. — Bolshevikkien puolue taistelussa Ententen kolmatta sotaretkeä vastaan ja kansalaissodan voittoisa päättyminen. (Luento 3.)

Toukok. 14 p. — Bolshevikkien puolue siirryttäessä rauhalliseen työhön kansantalouden jälleenrakentamiseen (v. 1921—1925).

Toukok. 16 p. — Bolshevikkien puolueen X edustajakokous ja sen historiallinen merkitys.

Toukok. 19 p. — Bolshevikkien puolue NEP'in ensimmäisenä vuotena.

Toukok. 29 p. — Bolshevikkien puolue NEP'in pohjalla tapahtuvan hyökkäyksen johdossa.

SSSR:n HISTORIA 11, 21, 27.

Toukok. 11 p. — Pietari I reformi ja Venäjän imperiumin muodostuminen (Luento III).

Toukok. 21 p. — Aatelismonarkia XVIII vuosisadalla ja talonpoikaissota (Pugatshev) (Luento I).

Toukok. 27 p. — Aatelismonarkia XVIII vuosisadalla ja talonpoikaissota (Pugatshev) (Luento II).

Radioluento lähetetään osotettuina päivinä kello 18.30—19.30 Petroskoin radioasemalta, aaltopituus 463 m.

KARIMZO:n tirehtööri Palm.

KIRJEENVAIHTAJIEN SIGNAALEJA

"MISSÄ VIKA?"

Maaliskuun 29 p:nä julkaistiin lehdessämme kirjoitus, jossa osoitettiin, että Karelstroissa on pidätetty useamman kuukauden ajan työläisten palkkoja. Kirjoituksen johdosta tasavallan prokuroori tov. Getner tiedoittaa, että kirjoitus on täysin oikea ja että sen johdosta on asetettu rikosoikeudelliseen edesvastuuseen Karelstroin johtaja Kurakin ja pääkirjanpitäjä Petrov.

"Tapaus, joka ei milloinkaan häivy muistista..."

Keskustelu Espanjan kansan delegatsion johtajan Fransisco Gaioson kanssa

Espanjan kansan delegatsion johtaja Fransisco Gaioso kertoo Espanjan delegatsion ensimmäisistä vaikutteista SSSR:ssä.

— Minä en ryhdy kuvaamaan sitä tunnetta, mikä valtasi meidät höyrylaiva "Feliks Dzerzhinskin" kannella, kun horisontille ilmaantuivat Kronstadtin ääriviivat. Sovettimaa! Minä näin riemun kyyneleet kaikkien tovereideni silmissä. Sanoin sitä et kuvaa!

Leningradissa ja seuraavana päivänä Moskovassa meitä hämmästytti ennen kaikkea vastaanotto. Niin otetaan vastaan ainoastaan läheisiä ja omaisia.

Toukokuun Ensimmäisenä päivänä me olimme Punaisella torilla. Tietenkin me tiesimme, että Sovettiliitossa hallitus ja kansa muodostavat yhden eroittamattoman kokonaisuuden, me tiesimme, millaisen rakkauden ympäröimiä ovat johtajat ja hallitus. Mutta kun me silmin näimme Punaisen armeijan voittamattoman taistelumahdin valtavan demonstratsion paradissa, kun miljoonaiset joukot yhtenäisinä demonstreerasivat rajatonta rakkauttaan Stalinia kohtaan, niin me kaikki tunsimme mitä suurimman ylpeyden Sovettiliitosta, riemukkaan tyydytyksen tunteen.

Me jälleen näimme ja jälleen tulimme vakuutetuiksi, että sovettikansa pitää Espanjan työtätekevien asiaa myöskin omana asianaan. Tuhannet esimerkit vahvistavat toveri Stalinin sanat siitä, että Espanjan vapauttaminen on koko progressiivisen ihmiskunnan asia.

Paradin ja demonstratsion jälkeen, kun suuri Punainen tori alkoi raikua, sattui tapaus, joka ei milloinkaan häivy muistista keltään meistä. Kaikista vaikutteista SSSR:ssä se oli kaikkein voimakkain, kaikkein riemukkain.

Ollen poistumassa torilta, ryhmämme marssi parittaisessa rivissä Leninin mausoleumin ohi. Tällöin meitä vastaan laskeutuivat Mausoleumin portaita alas toverit Stalin, Molotov, Voroshilov ja Kaganovitsh. Mitä suurimmalla innostuksella, riemun valtaamina me otimme vastaan heidät, joiden nimet ovat tutut jokaiselle työtätekeväolle Espanjassa, koko maailman työtätekeville. Eräs delegatsiomme kaikkein nuorimmista jäsenistä — Survano Ramon, tunteittensa puuskassa, meni toveri Stalinin luokse ja syleili häntä kuin rakastettua isää. Me kaikki ympäröimme toveri Stalinin ja vuorotellen hän syleili meitä kaikkia. Tervehtiessään meitä, toveri Voroshilov onnitteli juhlan johdosta ja toivotti meidän hyvin viettävän nämä päivät SSSR:ssä. Näitä hetkiä, jotka ovat ihanimpia hetkiä jokaisen meidän elämässämme, on mahdotonta unohtaa.

Kaikki me, Espanjan delegatsion jäsenet, olemme syvästi vakuutettuja siitä, että tulevana vuonna Espanjan kansan delegaatit tulevat Toukokuun Ensimmäisen juhlissa SSSR:ssä edustamaan vapautunutta Espanjan tasavaltaa, joka on saavuttanut täydellisen voiton fasistisista barbaareista ja vierasmaalaisista valloittajista.

Moskovan työtätekevät lämpimästi ottivat vastaan tasavaltalaisen Espanjan delegatsion, joka oli saapunut Sovettiliittoon Toukokuun Ensimmäisen juhliin. Delegatsioon kuuluu pääasiassa työläisiä ja talonpoikia — Espanjan miltei kaikkien antifasististen piirien edustajia — sosialisteja, kommunisteja, anarkisteja ja puolueettomia, tasavallan eri rintamien taisteluihin osallistuneita. Delegatsiota johtaa nuori galicialainen talonpoika, pataljonan komissari Fransisco Gaioso ja luutnantti Joze Alcala Samora — Espanjan tasavallan entisen presidentin poika.

KUVASSA: (vasemmalta oikealle) Fransisco Gaioso, Joze Alcala Samora ja tov. Ramos Leningradin asemalla Moskovassa.

(Sojuzfoto).

Kapinallisten linjalaivan "Espanjan" upottaminen

Huhtikuun 30 päivän aamuna kapinallisten miinalaiva "Velasco" hyökkäsi englantilaisen laivan kimppuun ja ampui sitä kohden 12 laukausta, yrittäen häiritä sen pääsyä satamaan. Lähellä ollut kapinallisten linjalaiva "Espanja" lähestyi "Velascoa", valmistautuen myöskin taisteluun. Santanderista englantilaisen laivan apuun tulleet tasavaltalaiset lentokoneet aivan erikoisella tarkkuudella pommittivat "Espanjaa". Puolen tunnin kuluttua ensimmäisen ammuksen sattumisesta laiva upposi.

"Espanja" oli kapinallisten kaikkein suurin sotalaiva. Sen kantavuus oli 14.224 tonnia. Pituus 140 metriä. Aseistus: 8 12-tuumaista tykkiä, 20 — 4-tuumaista tykkiä ja 2 zeniittitykkiä. Rauhan aikana laivan miehistöön kuului 854 henkilöä.

Petroskoin katuviestin voitti "Dynamon" joukkue

Toukokuun Ensimmäisen juhlien yhteydessä suoritettiin Petroskoissa fyyskulttuurijärjestöjen katselmus alkavaan kesäsesonkikauteen. Tavanmukaiseen kevätkatujuoksuun (2 naista ja 4 miestä) osallistui tällä kertaa 20 joukkuetta. Monet järjestöt osallistuivat kilpailuun useammalla joukkueella, mm. "Dynamo" ja Pedinstituutti 3 joukkueella, jotka sijottautuivat 10 ensimmäisen joukkoon. "Entuziast", "Molnija", rakennustyöläisten ym. tuotannolliset kollektiivit "loistivat" poissaolollaan.

Kilpailun aikana vallitsi selkeä, mutta tuulinen ja koleahko sää, vaikuttaen tuloksiin heikentävästi. Heti lähtömerkin annettua porhalsi 20-lukuinen naisjuoksijain joukko yhdessä rykelmässä pitkin Marxin katua. Vasta Keskuspuistoon päästyä alkavat joukkueiden välimatkat pidetä. "Dynamon" Alja Oinonen johtaa pitkin, komein askelin, kintereillään "Spartakin" Jalava. "Dynamon" II joukkueen Kurkinen luovuttaa viestikapulan I etapilla kolmantena. Toisella 500 metrin osuudella kiristää Pedinstituutin joukkueessa juokseva Shesnakova vauhtia ja käy väliin johdossa, mutta matkaosuuden päättyessä joutuu luovuttamaan paikan "Spartakin" joukkueen Hämäläiselle. Miesten ensimmäisen 1.000 metrin päätyessä hankki "Dynamon" Välimaa joukkueelleen turvallisen etumatkan. Kirovin patsaan kohdalla johtaa edelleen "Dynamon" Gratsev noin 40 metrin etumatkalla. Fyyskulttuuriteknikumin Semenov juoksee sisukkaasti toisena, Pedinstituutin joukkue kolmantena, lähinnä "Dynamon" II joukkue ja "Spartak". Leninin kadun pitkässä nousussa Pedinstituutin Vertti lyhentää "Dynamon" joukkueen hankkimaa "kaulaa" huomattavasti, mutta "Dynamon" ankkurimies Kivekäs juoksee mainiosti Marxin sileää asfalttikatua, tullen suurten suosionosoitusten kaikuessa maaliin yli 50 m. etumatkalla Pedinstituutin Petuhovista. Fyyskulttuuriteknikumin nuorten joukkueen päätymistä maaliin kolmantena on tervehdittävä ilolla.

T u l o k s e t: 1) "Dynamon" I joukkue (Alja Oinonen, Nadja Trifonova, Välimaa, Gratsev, Shashkin ja Kivekäs), 17:31; 2) Pedinstituutin I joukkue, 17:41,5; 3) Fyyskulttuuriteknikumi I joukkue, 18:11; 4) "Dynamo" II, 18:23; 5) Pedinstituutti II, 18:38; 6) "Spartak" I, 18:39; 7) Fyyskulttuuriteknikumi II, 19:18; 8) lääketieteellinen teknikumi, 19:23; 9) Pedinstituutti III, 19:27; 10) "Dynamo" III, 19:28.

Kilpailun oli määrä alkaa toisena juhlapäivänä kello 12 päivällä, mutta "järjestelyvaikeuksien" vuoksi viivästyi kilpailun alku noin puolella tunnilla, osoittaen tämä jälleen fyyskulttuurityöntekijöittemme kankeutta noudattaa fyyskulttuurikoille kuuluvaa alkeellisinta vaatimusta: olla ehdottoman täsmällinen ja kurinalainen. Tällaisesta saamattomuudesta koituu paljon haittaa kilpailijoille, yleisölle ja mikä tärkeintä häiriintyy liikenne tarpeettoman pitkäksi aikaa. Suoritettu kilpailu osoitti, että useimmat fyyskulttuurijärjestömme eivät ole juuri lainkaan valmistautuneet kesäkauteen. Fyyskulttuurijärjestöissämme ilmenevästä toimettomuudesta on nopeasti päästävä. Heikompien fyyskulttuurijärjestöjen työtä on ylempien fyyskulttuurielimien kautta konkreettisesti tuettava paikanpäällä suoritettavalla ohjauksella.

U—o.

Vastaava toimittaja K. VENTO

Ensimmäinen matka Volga—Moskovan kanavalle

Höyrylaiva "Iosif Stalin" (TASS'in erikoiskirjeenvaihtaja). Ensimmäisiä matkustajia ovat rakennustöiden parhaat udarnikat ja moskovalaiset vieraat — stahanovilaiset, sormovalaiset, jotka ovat rakentaneet kanavan laivat. Yhteensä noin 2.000 henkilöä kiiruhtaa ottamaan paikkansa kauneista lumivalkoisista höyrylaivoista ja monilukuisista purjealuksista.

Huhtikuun 30 päivä, kello 10 aamulla. Ensimmäinen laiva antaa puhalluksen, etenee rannasta ja suuntaa kulkunsa kanavalle. Toiset laivat seuraavat sitä, järjestäytyen pitkään kolonnaan. "Iosif Stalinin" ohella matkalle lähtevät höyrylaivat "Vjatsheslav Molotov", "Mihail Kalinin", "Klim Voroshilov", purjealus "Kamanin" ja hinaajalaiva "Stahanov".

Rannoilla on tuhansia ihmisiä. Lähiseudun asukkaat ja kanava-armeijalaiset ovat tulleet saattamaan laivoja. Kummaltakin rannalta kantautuu tervehdyksiä sosialististen voittojen organisaattorin toveri Stalinin kunniaksi, Volga-Moskovan kanavan rakentajien kunniaksi. Laivat vastaavat tervehdyksiin moninkertaisilla puhalluksilla.

Samanlainen kuva nähdään melkein jokaisella kilometrillä.

Toukokuun 2 päivän aamuna kello 7 aikaan höyrylaiva "Iosif Stalin" lähtee kuudennelta sululta.

Mitä lähemmäksi Moskovaa tullaan, sitä enemmän kanavan rannoilla on kansaa. Himkassa ensimmäisiä laivoja ovat vastassa autot. Autoilla tulleet Moskovan tuotantolaitosten työläiset tervehtivät lämpimästi kanavan ensimmäisiä matkustajia.

Laivojen vastaanotto Moskovan satamassa

Moskovan Severnyin aseman rakennus kimaltelee auringossa.

Laiturilla ja rakennuksen verannoilla on Moskovan tuhansia työtätekeviä. He ovat vastassa Volga-Moskovan kanavan ensimmäisiä laivoja. Vastakkainen ranta on kirjavanaan juhlapukuisia kolhoosnikkoja, jotka ovat tulleet lähikylistä riemuitsemaan yhdessä pääkaupungin työtätekevien kanssa bolshevistisen tahdon uuden voiton johdosta.

Täsmälleen kello 12 päivällä lippulaiva "Iosif Stalin" saapui satamaan. Sireenin ääni halkaisi ilmaa. Höyrylaiva laski ankkurin. Kaukaa sillan alta näyttäytyivät toiset laivat.

Monivärisillä kirkkailla lipuilla koristetut laivat asettuvat riviin. Tämä satama, joka vielä eilen oli kuollut, alkoi tänään elää suuren Volgan elämää. Höyrylaivojen ympärillä pyöri moottoriveneitä. Merimiehet ajoivat purjealuksillaan.

Avatessaan miitingin kanavan rakennustöiden päällikkö, SSSR:n sisäasiain kansankomissaarin sijainen tov. Berman sanoo, että NKP(b):n KK:n pleenumin toveri Stalinin alotteesta kuusi vuotta sitten tekemä päätös Moskovan yhdistämisestä Volgaan on täytetty. Kanavan rakentaminen on maan stalinilaisen industrialisoinnin voitto. Kanavan kaikkia laitteita koristavat sovettitehtaiden merkit.

— Yhdessä kanavan kanssa — sanoo tov. Berman — rakentajien kollektiivi luovuttaa maalle tuhansia ihmisiä, entisiä rikollisia, jotka ovat käyneet läpi tämän mainion rakennustyön koulun ja ovat nyt yhteiskunnan hyödyllisiä jäseniä.

Moskovan alueen toimeenpanevan komitean puheenjohtaja tov. Filatov Moskovan järjestöjen nimessä tervehtii ja kiittää kanavan rakentajia tästä suurenmoisesta rakennuksesta.

Kanavan insinööriteknillisten työntekijöiden puolesta esiintyy tov. Komarovskij ja laivojen rakentajien — "Krasnoje Sormovo" tehtaan työläisten puolesta tov. Surkov.

Vesitransportin kansankomissaari tov. Pahomov sanoo, että vesitransportin työntekijöiden, joiden huostaan maa uskoo nyt kanavan, on työskenneltävä mallikelpoisesti.

Yksimielisesti päätetään lähettää tervehdys kanavan rakentamisen alkuunpanijalle toveri Stalinille.

"Internatsionalen" säveleet, tuhannet äänet ja sireenien ulvahtelu valautuu voittaneen työn mahtavaksi simfoniaksi.

Lehdistön päivä

(Jatkoa 3:nnelta siv.)

sista, että ilman tätä ehtoa taloudelliset saavutukset voivat osottautua hiekalle rakennetuiksi".

Joukkojen ja johtavien kaaderien poliittisen kasvattamisen mitä tärkeimpänä aseena on bolshevistinen kritiikki ja itsekritiikki. Sanomalehti on itsekritiikin ase. Sanomalehden rooli on erittäin suuri alhaalta päin, joukoista tulevan itsekritiikin kehittämisessä. Ja tämä mitä voimakkain itsekritiikin ase on bolshevistisesti suunnattava poliittista huolettomuutta, hyväsydämisyyttä, kerskailua, mielistelyä, perhekuntaisuutta ja niiden sairauksien ja mätien teorioiden uusiintumista vastaan, jotka paljastettiin NKP(b):n KK:n viime pleenumissa. Sanomalehtien on paljastettava ne piintyneet byrokraatit, jotka koettavat "kestää" itsekritiikkiä kiertämättömänä pahana, kamppailuna, jonka jälkeen muka voi taas työskennellä entiseen tapaan.

Kritiikin kehittäminen on yhdistettävä myönteisten työtuloksien näyttämiseen ja tämä koskee ennenkaikkea etumaisten — stahanovilaisten työskentelykokemuksen valaisemista. Kommunistisen suhtautumisen kasvattaminen työhön kaikissa työläisissä, kolhoosnikoissa ja toimitsijoissa on lehdistömme mitä tärkein ja jaloin tehtävä.

Itsekritiikin ase on vaikuttava vasta silloin, kun sanomalehti on kiinteässä yhteydessä lukijajoukkojen kanssa, kun itse sanomalehti antaa esimerkkiä siitä, miten on ei ainoastaan opetettava joukkoja, vaan opittava myös niiltä ja on esimerkkinä siitä, miten on kuunneltava niinsanottujen "pikkuihmisten" ääntä, alhaalta tulevaa ääntä.

Nyt jos koskaan tulee eteen päivän polttava tehtävä sanomalehtien yhteyden lujittamisesta joukkojen kanssa, itsensä ympäröimisestä aktiivilla, systemaattisesta työskentelystä työläis- ja kyläkirjeenvaihtajien kanssa. Puolueen Keskuskomitean päätöksessä "Pravda Severa" (Arkangeli) ja "Gorjkovskaja kommuna" lehdistä merkitään epätyydyttävä työskentely uusien avustajavoimien mukaanvetämisen, poliittisen kasvattamisen ja niiden organisoinnin alalla. Tämä koskee kaikkia sanomalehtiä. Ainoastaan kiinteässä yhteydessä joukkojen kanssa sanomalehti voi osuvasti iskeä vihollista, piiloutuipa se mihin rakoon tahansa, aikanaan paljastaa kaksinaamaiset, tuholaiset, piilotelkootpa ne minkälaisella petturilipulla tahansa — trotskilaisella tai buharinilaisella. Jokaisen sanomalehden on tehtävä itselleen tarvittavat johtopäätökset japanilais-saksalais-trotskilaisten agenttien oikeusprosessista, **kasvatettava lukijoitaan bolshevistisen tarkkanäköisyyden ja valppauden hengessä.**

Lehdistön päivää tänä vuonna vietetään joukkojen kanssa sanomalehtien yhteyden laajentamisen, bolshevistisen kritiikin ja itsekritiikin kehittämisen, revolutsioonisen valppauden kohottamisen, lehdistömme bolshevistisen aatteellisuuden kohottamisen loosungilla. Viime vuosina monet puoluejohtajat ovat alkaneet aliarvioida painettua sanaa ja menettää makuaan siihen. NKP(b):n KK:n pleenumi kaikella jyrkkyydellä tuomitsi epäbolshevistisen suhtautumisen lehdistöön. Puolueen asettamat uudet suuremmoiset tehtävät voivat tulla täytetyksi ainoastaan siten, että puoluejärjestöt parantavat lehdistön ohjausta.

Sanomalehti on kulttuurin ja kulttuurisuuden heijastus. Tästä huolimatta useita lehtiä valmistetaan vielä huolimattomasti, tolkuttomasti niin asuun nähden kuin kieleenkin nähden, usein vieläpä tematiikkaankin nähden jne. Harmaa, ikävä sanomalehti, joka ei kiinnosta lukijaa, ei kohota häntä aatteellisesti, ei voi täyttää tarkoitustaan. Kuivalla, kansliakielellä kirjoitettu sanomalehtiartikkeli ei voi olla mallina kulttuurista, ei voi olla lukijain kulttuuritason kohottamisen vipusimena. Lehdistöään kohtaan puolueen esittämien uusien taisteluvaatimuksien bolshevistinen toteuttaminen asettaa tämän yhteydessä koko laajuudessaan kysymyksen sanomalehtityöntekijäin kaaderien aatteellis-poliittisen tason kohottamisesta. Sitkeästi ja systemaattisesti työskennellen itsensä kanssa, heidän on autettava monimiljoonaisten lukijainsa poliittista kasvua.

Sanomalehti on itsekritiikin ase. Sanomalehtityöntekijät lehtensä palstoilla kritikoivat työntekijöitä, eri järjestöjä ja se merkitsee, että myös sanomalehtien ja niiden työntekijäin tulee olla itsekritiikin tulen alla, mutta se on mahdoton ilman kiinteätä yhteyttä joukkojen kanssa, tuntematta niiden lukuvaatimuksia, tuntematta heidän suhtautumistaan tuohon tai toiseen sanomalehteen.

Lehdistön päivä on sosialismin rakentajien yleiskansallinen juhlapäivä. Lehdistö on kaikkein joukkoluontoisin aparaatti puolueemme yhteydenpidossa kansan kanssa. Lehdistön päivänä vielä enemmän lujittakaamme kansan rikkoutumattoman yhteyden siteitä lehdistömme kanssa, vielä korkeammalle kohottakaamme lehdistön bolshevistisen puolueisuuden lippu.

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja 7-90. Vastaavan toimittajan sijainen ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. Karjalan kielisen materiaalin toimittaja, kirjeenvaihto-osasto ja asioidenhoitaja — 479. — Kirjaizien osasto i karjalankielizen materjualun redaktor — 479. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИЙ: ответственный редактор — 7-90, заместитель ответств. редактора и ответственный секретарь — 7-90. Зав. отделами — 7-23. Отдел писем и редактор материала на карельском языке — 4-79. TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИЙ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВК П(б), адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. Отдел об'явлений — 1-68. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А 750 Заказ № 1505 Тираж 6689